

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Аляксандр Лукашэнка заявіў аб існуючым патэнцыяле гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва Беларусі і Судана

Беларусь гатова да актывізацыі гандлёва-эканамічнага адносінаў з Суданам. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка 20 лютага на сустрэчы са старшынёй Нацыянальнай асамблеі Рэспублікі Судан Ахмедам Ібрахімам Эль-Тэхірам.

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, у Беларусі і Судане існуе патэнцыял гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, які цяпер практычна не запатрабаваны. (Беларускі экспарт у Судан у 2006 годзе склаў усяго \$2,5 млн і быў прадстаўлены ў асноўным аўтаатрактарнай тэхнікай). «У Беларусі ёсць усе тавары, якія патрэбны сёння Судану», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Ён падкрэсліў таксама, што Судан — афрыканская краіна, якая мае сыравіну, матэрыялы, неабходныя магчыма для развіцця вытворчасці, у тым ліку стварэння зборачных прадпрыемстваў. «Мы гатовы ў бліжэйшы час гэтым заняцца», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт адзначыў, што плануе наведаць Судан з афіцыйным візітам. У сваю чаргу Ахмед Ібрахім Эль-Тэхір падкрэсліў, што Рэспубліка Судан зацікаўлена ва ўмацаванні і развіцці супрацоўніцтва з Беларуссю. Ён станоўча адказаў на развіццё адносінаў паміж дзвюма краінамі, адзначыўшы актыўны абмен дэлегацыямі на высокім узроўні.

Кіраўнік парламента Судана перадаў Аляксандру Лукашэнку цёплыя словы прывітання ад прэзідэнта Судана Амары Хасана Аль-Башыра і падкрэсліў, што і кіраўніцтва краіны, і ўвесь суданскі народ чакаюць візіту кіраўніка беларускай дзяржавы.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Новы шклозавод плануецца адкрыць у 2009 годзе ў Смалявічах

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка адобрыў праект па стварэнню новага заводу па вытворчасці высакаякаснага папіраванага ліставага шкла ў Смалявічах. Аб гэтым ішла размова ўчора ў час даклада Прэзідэнту намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Леаніда Анфімава і дырэктара кампаніі «АТЕК» Аляксандра Мураўёва.

Будуўніцтва заводу, які плануецца адкрыць у 2009 годзе, стане чарговым этапам рэалізацыі Праграмы развіцця шкляноўскай прамысловасці Беларусі. Рэалізоўваць праект будзе аўстрыйская фірма «АТЕК», якая з 2002 года сумесна з беларускімі партнёрамі займалася рэканструкцыяй і тэхнічным пераўзбраеннем шклозавода ў пасёлку Ялізава. Агульнае аб'ём інвестыцый у новую вытворчасць склаў больш як 150 млн еўра.

Завод у Смалявічах стане сучасным прадпрыемствам, на якім будуць укараняцца апошнія распрацоўкі ў галіне вытворчасці папіраванага ліставага шкла. Запланаваны аб'ём прадукцыі заводу — больш як 135 млн еўра ў год. Больш як 65 працэнтаў прадукцыі будзе пастаўляцца на экспарт. Увод прадпрыемства дасць магчымасць стварыць для жыхароў горада каля 600 рабочых месцаў. Аляксандр Мураўёў адзначыў, што прымяненне энергаэфектыўнага шкла ў Беларусі дасць магчымасць эканоміць цеплавую энергію ў аб'ёме больш як 1 млн тон умоўнага паліва ў год.

Прэзідэнт адзначыў перспектывнасць і важнасць такіх праектаў для развіцця малых гарадоў, вываду іх з таго стану, у якім яны апынуліся ў канцы 90-х гадоў.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, «АТЕК» выканаў свае абавязальнасці ў Ялізаве, і дзяржава гатова аказаць падтрымку кампаніі пры рэалізацыі новага праекта.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Работнікам Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь

Паважаная сяброў!
Ад імя ўрада Рэспублікі Беларусь прыміце шчырыя віншаванні з прафесійным святam — Днём работнікаў землеўпарадкавальнай і картографічна-геадазінчнай служб Рэспублікі.

Ваша высокае прафесійнае майстэрства, дабравольная праца, адданасць выбранай справе садзейнічаюць вырашэнню важнейшых дзяржаўных задач, у ліку якіх рэгуляванне зямельных адносінаў, павышэнне эфектыўнасці выкарыстання і аховы зямельных рэсурсаў, наваздаенне належнай парадку на зямлі, ажыццяўленне дзяржаўнай рэгістрацыі нелегальнай маёмасці, стварэнне ўнікальных геадазінчных і картографічных матэрыялаў, і забеспячэнне устойлівага сацыяльна-эканамічнага развіцця нашай краіны.

Жадаем вам і вашым сем'ям моцнага здароўя, дабрабыту, міру, добра, невычайнага жыццёвай энергіі і далейшых поспехаў у працоўнай дзейнасці.

І.М. БАМБІЗА, намеснік прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь.

Расклад цэнтралізаванага тэсціравання

Як паведамілі журналісту «Звязды» ў Рэспубліканскім інстытуце кантролю ўваду, паставоў Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь зацвердзены графік правядзення ў 2007 годзе цэнтралізаванага тэсціравання.

Стартуе цэнтралізаванае тэсціраванне 12 чэрвеня — у гэты дзень у краіне пройдзе цэнтралізаваны тэст-экзамен па беларускай мове.

13 чэрвеня будучыя абітурыенты будуць здаваць рускую мову, 15 чэрвеня — гісторыю Беларусі, 17 чэрвеня — Сусветную гісторыю найбольшага часу, 19 чэрвеня — матэматыку, 21 чэрвеня — дысцыпліну «Чалавек. Грамадства. Дзяржава», 22 чэрвеня — географію, 23 чэрвеня — фізіку, 25 чэрвеня — біялогію, 27 чэрвеня — замежную мову і 28 чэрвеня — хімію. Як бачна, графік вельмі шчыльны — на ўсю кампанію па цэнтралізаваным тэсціраванню адводзіцца толькі крыху больш за два тыдні. І дзяля таго, каб правесці работы вялікай колькасці абітурыентаў і выдаць ім на рукі сертыфікаты, арганізатарам даводзіцца вельмі напружана працаваць. Для таго, хто па ўзвільняў прыватнае прапусціць нейкі тэст-экзамен, прагледжаны рэзультаты дзень — 4 ліпеня. Але ў розных дзень можна здаць толькі адну вучэбную дысцыпліну. Тэст-выправабы на ўсіх дысцыплінах уступных іспытаў будуць праходзіць 4 ліпеня ў сталіцы на базе Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Надзея НІКАЛАЕВА.

УБОРКА КУКУРУЗЫ — У ЛЮТЫМ!

Вялікія дажджы, якія выпадалі ў другой палове лета, перашкодзілі ўборцы кукурузы ў нізкіх месцах — 3-а вялікай вышынёй тэхніка ўсю восень так і не змагла папаці на поле. Амаль два цэлыя месяцы зімы таксама не папалі ў сітуацыю. А між тым 90 гектараў кукурузы заставаліся няўборанымі. І толькі з наступленнем марозоў у лютым бежэлівыя гаспадары з ААТ «Любскі аграрсэвіс» змаглі прыняць меры да выратавання вырашанага збожжа і пусцілі збожжаўборачны камбайн, абсталяваны спецыяльнымі коламі для вільготнай глебы, на кукурузнае поле. За некалькі дзён больш як палова ўсёй плошчы ўжо ўборана і атрымана на 25–30 цэнтараў збожжа, якое абсалютна прыгоднае для корму жывёлы.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛНА, БЕЛТА.

ОАО «КРИНИЦА» (ПРОДАВЕЦ) СОВМЕСТНО С УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

проводят открытый аукцион по продаже объекта — здания магазина, расположенного в г. Минске, по ул. Чижевских, 27, общей площадью 197 кв.м. Земельный участок общей площадью 0,2584 га предоставлен: в постоянное пользование для эксплуатации и обслуживания здания магазина по ул. Чижевских, 27 (0,1989 га) и во временное пользование сроком на 5 лет с 15.05.2003 до 15.05.2008 для эксплуатации и обслуживания гостевой автостоянки магазина по ул. Чижевских, 27 (0,0595 га). Начальная цена 165 377 263 рубля без учета НДС. Оплата стоимости приобретенного объекта производится в белорусских рублях на условиях, установленных договором купли-продажи. Договор купли-продажи заключается не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Задаток в сумме 8 300 000 рублей перечисляется на расчетный счет ООО «Криница» № 3012007937015 в «Приорбанк» ОАО, код 749, ЦБУ 100 г. Минск, УНП 100006988. Аукцион состоится 27 марта 2007 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона. Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются по 26 марта 2007 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефон для справок: 227-40-22. Интернет: www.mqcn.by

ПУЦЬШЕЕ КАЧЕСТВО, НИЗКІЕ ЦЕНЫ!
Лічб. № 5498 от 04.04.2004-09г. выд. МГМ.

ПЛИТА ПЕНОПЛИСТРОЛЬНАЯ
всех марок и толщин

Доставка по г. Минску и р-н

Производство и реализация частной фирмой в организации

ООО «ЭУХАРС» г. Минск. Производство сертифицировано

Т/м 8(029) 674-44-31
Т/ф 8(017) 228-27-73, 228-29-07

Курсы валют	Курсы валют
доллар США	2 141,00
евро	2 815,42
латвийскі лат	3 980,95
літоўскі літ	815,45
чэшская крона	100,20
польскі злоты	724,39
расійскі рубель	81,73
украінская грывня	426,05

Курсы валют
установленные НБ РБ
з 21.02.2007 г. (впл. бл. разлікаў)

Курсы валют
безналичные раслікаў

Центрбанк РФ
USD 26,1964
100 UAH 51,7327
1000 BYR 12,1915
EUR 34,4823

Курс у гандлёвых кампаніях
(на 20.02.2007 г.)
USD 2210 / 2315

Агенства
Уладзіміра
Граўцова

Паблічэнне на часопіс
«Літоўскі Бурштін». Гэ
на 2007 год у Беларусі не стая
Тэлефон: 8(029) 674-44-31

Свіцязь

Жыхарка Наваградка Вольга БІЧ не без поспеху наведвае любімае месца рыбалкі — маляўнічае возера Свіцязь.

Летась уведзена ў эксплуатацыю 11 спартыўных аб'ектаў — палова ад запланаванага

Учора на Прэзідыуме Савета Міністраў было разгледжана пытанне па выкананні Праграмы рэканструкцыі фізкультурна-спартыўных збудаванняў, якія маюцца, і ўводу ў эксплуатацыю не завершаных будаўніцтваў фізкультурна-спартыўнага збудаванняў на 2006–2008 гады. Прэм'ер-міністр Сяргей Сідорскі рэзка пакрытыкаваў адказных асобаў ўрада і профільных міністраў за нізкія тэмпы ўводу ў эксплуатацыю спартыўных аб'ектаў, а кіраўніцтва абласцей даручана да канца тыдня разгледзець прычыны, па якіх не было забяспечана па выніках мінулага года ўвядзенне фізкультурна-аздараўчых комплексаў у краіну ў адпаведнасці з Указам кіраўніка дзяржавы, а таксама даць ацэнку дзеянням будаўнічых арганізацый, якія выйгралі адпаведныя тэндэры, але не выканалі свае абавязальнасці.

Летась, як адзначыў віцэ-прэм'ер Аляксандр Косінец, было ўстаноўлена заданне па завяршэнню будаўніцтва 22 спартыўных аб'ектаў, з якіх уведзена толькі 11. Па 5 аб'ектаў перанос тэрмінаў будаўніцтва быў угоднены з Прэзідэнтам, а 6 не ўведзена без усякага ўзгаднення. Апошняя датычыцца Гродзенскай вобласці, дзе не ўведзена 4 спартыўных аб'екты. Мінскай — 1 і Мінска — 1. «Нічога добрага ў тым, што 50 працэнтаў запланаваных па краіне аб'ектаў не змаглі ўвесці ў эксплуатацыю, няма, — канстатаваў Сяргей Сідорскі. — У нас такога ніколі не быліх мінулага года ўвядзенне фізкультурна-аздараўчых комплексаў у краіну ў адпаведнасці з Указам кіраўніка дзяржавы, а таксама даць ацэнку дзеянням будаўнічых арганізацый, якія выйгралі адпаведныя тэндэры, але не выканалі свае абавязальнасці.

Летась, як адзначыў віцэ-прэм'ер Аляксандр Косінец, было ўстаноўлена заданне па завяршэнню будаўніцтва 22 спартыўных аб'ектаў, з якіх уведзена толькі 11. Па 5 аб'ектаў перанос тэрмінаў будаўніцтва быў угоднены з Прэзідэнтам, а 6 не ўведзена без усякага ўзгаднення. Апошняя датычыцца Гродзенскай вобласці, дзе не ўведзена 4 спартыўных аб'екты. Мінскай — 1 і Мінска — 1. «Нічога добрага ў тым, што 50 працэнтаў запланаваных па краіне аб'ектаў не змаглі ўвесці ў эксплуатацыю, няма, — канстатаваў Сяргей Сідорскі. — У нас такога ніколі не быліх мінулага года ўвядзенне фізкультурна-аздараўчых комплексаў у краіну ў адпаведнасці з Указам кіраўніка дзяржавы, а таксама даць ацэнку дзеянням будаўнічых арганізацый, якія выйгралі адпаведныя тэндэры, але не выканалі свае абавязальнасці.

Летась, як адзначыў віцэ-прэм'ер Аляксандр Косінец, было ўстаноўлена заданне па завяршэнню будаўніцтва 22 спартыўных аб'ектаў, з якіх уведзена толькі 11. Па 5 аб'ектаў перанос тэрмінаў будаўніцтва быў угоднены з Прэзідэнтам, а 6 не ўведзена без усякага ўзгаднення. Апошняя датычыцца Гродзенскай вобласці, дзе не ўведзена 4 спартыўных аб'екты. Мінскай — 1 і Мінска — 1. «Нічога добрага ў тым, што 50 працэнтаў запланаваных па краіне аб'ектаў не змаглі ўвесці ў эксплуатацыю, няма, — канстатаваў Сяргей Сідорскі. — У нас такога ніколі не быліх мінулага года ўвядзенне фізкультурна-аздараўчых комплексаў у краіну ў адпаведнасці з Указам кіраўніка дзяржавы, а таксама даць ацэнку дзеянням будаўнічых арганізацый, якія выйгралі адпаведныя тэндэры, але не выканалі свае абавязальнасці.

Хто стане чарговай ахвярай грыпу?

Паводле інфармацыі Галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Рэспублікі Беларусь Міхаіла РЫМЫЖЫ, эпідэмія адзначае актыўнасцю на тэрыторыі нашай краіны вірусаву грыпу А. У Маладзечне і Гомелі ад пачатку эпідэміі грыпу было абвешчана яшчэ на мінулым тыдні. Сёння актыўныя тэмпы набліжаюцца да эпідэміі Баранавічы і Мінск. У Мінску на мінулым тыдні прырод колькасці захворэлых на прастуду і грыпу склаў 25 працэнтаў. Захворэўшым сярод дарослых павялічылася на 28 працэнтаў, а сярод дзяцей — на 33 працэнтаў.

Усяго прышчэпкі ад грыпу зрабілі 800 тысяч чалавек. Пераважна большасць з іх уваходзіць у так званыя групы рызыкі і робяць прышчэпкі за дзяржаўны кошт. Але 13 тысяч чалавек прышчэпіліся за ўласныя сродкі, столкі ж — за кошт прадпрыемстваў і яшчэ адна тысяча — за кошт мясцовых улад. Такім чынам прышчэплены больш за 8 працэнтаў беларусаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Ігар СІЧУЧЭНКА.

«Крылатая» хвароба Жывой птушкы будучы гандляваць толькі па заяўках

Вакцынацыя свойскай птушкі ў населеных пунктах, размешчаных побач з прамысловымі вадаёмамі і птушкафабрыкамі, распачнецца за тыдзень другі да пачатку масавай вясновай міграцыі пералётных птушак. Больш дакладныя тэрміны наваць пакуль немагчыма, палкоўкі ўсё будзе залежаць ад таго, наколькі імкліва распачнецца вясна. Аб гэтым паведаміў учора на сустрэчы з журналістамі начальнік галоўнага ўпраўлення ветэрынарнага Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Аляксандр Аксёнаў. Мінулагадзённай вясной, напрыклад, 3-а халодных умоў надвор'я птушкі ў нашы мясціны не спыняліся.

Паводле слоў спецыяліста, вакцынацыі падлягае свойскай птушцы ў населеных пунктах, размешчаных у радыусе 500 метраў ад адкрытых вадаёмаў і трох кіламетраў ад прадпрыемстваў птушкагадоўлі. Усяго ў нашай краіне налічваецца 7 тысяч такіх населеных пунктаў. Летась ветэрынарныя інспектары наведвалі кожнага гаспадару прыватнага падворка ў гэтых пунктах сама меней тры разы: адзін раз — для

таго, каб правесці з імі тлумачальную работу наконт пагрозы заносу птушынага грыпу, і два разы — для таго каб зрабіць птушчыны прышчэпкі. Усяго за дзяржаўны кошт было прышчэплена 6 млн птушак. Паколькі дзве прышчэпкі гарантуюць птушкам пажыццёвы імунітэт, і дзве вясной прышчэплены супраць птушынага грыпу будучы толькі малядак. Для гэтых мэтаў прыгатаваныя 2 млн доз вакцыны.

Вясновай міграцыю пералётных птушак беларускі спецыялісты лічаць найбольш небяспечнай у плане магчымага заносу на нашу тэрыторыю высокапатэгеннага ўзбуджальніка птушынага грыпу з паўднёвага накірунку. Арыентавацца па складзенай карце, па якой можна рассячыць шляхі пералётных птушак — усё яны пралягаюць уздоўж буйных рэк (Прыпяць, Сожы і г. д.). Толькі 20 працэнтаў пералётных птушак вяртаюцца на месцы гнездавання ў Беларусь, а 80 працэнтаў «транзітны» рухаюцца далей. Летась на тэрыторыі нашай краіны дзейнічалі шэсць станцый назірання за пералётнымі птушкамі, але спецыялісты схіляюцца да думкі, што няма неабходнасці ў такой колькасці станцый. Хутчэй за ўсё, вясной пакінуць толькі дзве-тры станцыі назірання ў месцах масавай канцэнтрацыі пералётных птушак.

Уся птушка, якая ідзе падчас пералёту, адпраўляецца на лабараторную экспертызу. За 2006 год было даследавана 5 тысяч гадоў забітай ці загінулай птушкі. Спецыялісты лічаць, што калі падчас вясновай міграцыі ўдасца максімальна абмежаваць кантакты пералётных і свойскай птушак, то на шляху птушынага грыпу будзе паступаць сур'ёзны бар'ер. Таму на гэты перыяд будзе ўведзена забарона на выгульнае ўтрыманне хатняй птушкі — яе трэба будзе трымаць або ў межах уласнага падворка, або ў закрытых памяшканнях.

Хоць, як усю вядома, у Падмаскоўе птушыны грып усё ж такі рассячыўся, прычым разам з птушкай, якая была набыта прыватнікамі на адным з маскоўскіх рынкаў. Ці магчыма паўтарэнне маскоўскага сцэнарыя ў нас? Павод-

ле слоў Аляксандра Аксёнава, у нашай краіне дзейнічае забарона на рэалізацыю насельніцтва жывой птушкі на рынках. Але для таго, каб аматары хатняй птушкагадоўлі не засталіся без птушкі, «жывы тавар» будзе рэалізоўвацца на спецыяльна абсталяваных пляцоўках, размешчаных на тэрыторыі ад 300 метраў да 1 кіламетра ад птушкафабрык, прычым толькі па папярэдніх заяўках.

— Калі, скажам, на заўтрашні дзень будзе заяўка ад насельніцтва на 5 тысяч гадоў, значыць, менавіта столькі і прывязуць на рэалізацыю птушкафабрыкі. Вяртаюцца непрададзеныя птушкі на птушкафабрыкі катэгорычна забараняецца, — патлумачыў Галоўны дзяржаўны ветэрынарны інспектар. — Усе 78 нашых прадпрыемстваў птушкагадоўлі куды год прадуцуюць у закрытым рэжыме. На іх арганізаваны жорсткі ветэрынарны і санітарны кантроль. Для аўтагэнаспарту ўстаноўлены дэзінфекцыйныя бар'еры. Вельмі жорсткім стаў парадок наведвання гэтых прадпрыемстваў. Усе работнікі птушкафабрык былі прышчэплены ад грыпу за дзяржаўны кошт. На наступны тыдні на ўсіх птушкафабрыках пройдуць вучэнні, падчас якіх будзе адпрацоўвацца схема дзеянняў на выпадку выяўлення вірусу птушынага грыпу.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ЗША ГАТОВЫ Ў ЛЮБЮЮ ХВІЛІНУ РАСПАЧАЦЬ АПЕРАЦЫЮ СУПРАЦ ІРАНА

Ваенная аперацыя ЗША супраць Ірана можа распачацца ў любы момант. Яна выходзіць далёка за межы знішчэння цяэляў, звязаных з ядзернай энергетыкай і зброяй масавага знішчэння. Назапашанне ў рэгіёне звычайнае ўзбраенне дае прэзідэнту ЗША Джорджу Бушу магчымасць на працягу некалькіх гадзін знішчыць палітычную, эканамічную і ваенную інфраструктуру Ірана, паведамляе брытанскі часопіс New Statesman.

Паводле слоў крыніцы ў дыпламатычных колах, амерыканскай ваіскоўцы ўжо вызначылі магчымыя цэлі ў Іране. Як паведамілі выданню на ўмовах ананімнасці брытанскай ваеннай крыніцы, «амерыканскай ваеннай пераключыліся на Іран» адразу пасля таго, які быў вярнуты рэжым Садама Хусейна ў Ірак. Аперацыя пад кодавай назвай «Іранская свабода» распачаўся чатыры гады.

На сённяшні дзень ЗША маюць у раёне Персідскага заліва два авіяноскі, яшчэ тры-чатыры могуць быць задзейнічаны ў атацы на Іран у любы момант. Кожны з іх нясе на сабе сотні крылатых ракет. Адначасова ў рэзерве Пентагона знаходзіцца элітныя часці марской пяхоты, якія выкарыстоўваліся ў Іраку. ЗША валодаюць магчымасцю для паражэння на тэрыторыі Ірана да 10 тысяч асобных цяэляў у ходзе аднаго налёту.

ПАЛОВА РАСІЯН НЕ ГОТОВА ВЫБІРАЦЬ ПРЭЗІДЭНТА-2008

Згодна з апытаннем, праведзеным «Левадэ-цэнтрам», расіяне чакаюць сігналаў ад улады, які ім галасаваць, ці чакаюць убачыць сярод кандыдатаў знаёмныя імёны.

У выпадку ўдзелу ў прэзідэнцкай кампаніі Уладзіміра Пуціна за яго гатовы аддаць галасы 34 працэнты расіянаў. На выбарах без Пуціна лідзіруюць Дзмітрый Мядзведзев і Сяргей Іванов. У выпадку адсутнасці названых асобаў у спісах кандыдатаў, колькасць тых, хто будзе мець цяжкасці з выбарам павялічыцца да 53 працэнтаў, а колькасць тых, хто адмовіцца ад галасавання — да 22 працэнтаў. 38 працэнтаў апытаных заявілі, што прагаласуюць за таго кандыдата, якога прапануе Уладзімір Пуцін. Праўда тых, хто не ставіць свой выбар у залежнасць ад меркавання прэзідэнта, не намнога менш — 32 працэнты. На просьбу ахарактарызаваць людзей з акружэння Пуціна, большасць (56 працэнтаў)

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў з юбілеем Міхаіла Фінберга

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў дырэктара — мастацкага кіраўніка Нацыянальнага аркестра сімфанічнай і эстраднай музыкі Рэспублікі Беларусь, народнага артыста Беларусі, члена Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь прафесара Міхаіла Фінберга з 60-годдзем.

«Мы высока цэнім вялікую работу, якую Вы праводзіце па прапагандзе беларускай музыкі і паэзіі, пошукі, і творчаму развіццю адоранай моладзі, арганізацыі яркіх, незабыўных фестываляў у розных кутках нашай краіны. Няхай Ваша шматгранная дзейнасць і надалей будзе такой жа актыўнай і плённай», — гаворыцца ў віншаванні.

Аляксандр Лукашэнка жадае юбіляру здароўя, натхнення, новых дасягненняў, шчасця і дабрабыту.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

РОЗГАЛАС

ПЯРЭВАРАЦЕНЬ У ПАГОНАХ — НА ЛАВЕ ПАДСУДНЫХ

Учора ў будынку Гродзенскага абласнога суда пачаўся працэс па крымінальнай справе 37-гадовага серыйнага забойцы, цяпер ужо былога афіцэра міліцыі, супрацоўніка дэпартаменту аховы МУС. Вяльзное пасяджэнне калегі Вяроўнага суда праходзіць у закрытым рэжыме, прысутнічаюць толькі запрошаныя па судовых павестках.

Матэрыялы расследавання, якое праводзілася вялікай групай следчых рэспубліканскай пракуратуры, складаюць каля сарака тамоў. Пярэваратню ў пагонах прад'яўлена абвінавачанне ў забойстве дванаціці чалавек — адзінаццаці жанчын і аднаго мужчыны, а таксама ва ўчыненні іншых злачынстваў — згвалтаваннях, крадзяжах дзяржаўнай і асабістай маёмасці грамадзян, асабліва злосным хуліганстве, махлярстве, незаконных перавозках, набыцці і захоўванні агнястрэльнай зброі і псіхатропных рэчываў.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

НА ЗОЛАЦЕ СПАЎ...

Супрацоўнікі Лідскага пагранічнага падчас агляду грузавага «Volvo» знайшлі ў спальным месцы «залатое дно».

Як паведамілі «Звяздзе» ў прэс-цэнтры Дзяржкамтэта памежных войскаў краіны, пад тайнік быў прыстасаваны матрац. У ім былі прыхаваны 96 залатых вырабаў агульнай вагой 1,4 кілаграма. Вадыцель аўтамабіля, грамадзянін Турцыі прызнаўся, што набыў залатую калекцыю ў Маскве на рынку і меў намер выгада перапрадаць тавар у Літве. Каштоўны тавар затрыманы, і, хутчэй за ўсё, па рашэнню суда будзе канфіскаваны ў даход беларускай дзяржавы.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

БРАКАНЬЕРЫ АДКАЖУЦЬ ЗА КАЗУЛЮ

Крымінальная справа ў адносінах да пяці браканьераў узбуджана следчым аддзяленнем Пінскага РАУС.

Гэтыя жыхары Пінска і Пінскага раёна, паводле даных аддзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Брэсцкага аблвыканкама, днём на тэрыторыі Кончыцкага лясыцтва паблізу вёскі Перахрэсце падстрэлілі еўрапейскую казулку. Гора-палаўніцтва зрабілі гэта незаконна і ў забароненыя тэрміны. Ураг, што нанеслі браканьеры, ацэньваецца ў 1 мільён 860 тысяч рублёў. На месцы здарэння канфіскавана мяса няшчаснай жывёліны, 4 ружжы і аўтамабіль.

Ігар ГРЫШЫН.

1,6\$ У ГАДЗІНУ

Столькі ў сярэднім зарабляюць медыкі Мінскай вобласці. Як адзначыў старшыня абкрама прафсаюза работнікаў аховы здароўя Аляксандр Шамаль, такі ўзровень аплаты працы меншы, чым па народнай гаспадарцы (адпаведная лічба складае 1,9 долара).

За мінулы год сярэдні заробак медыкаў у цэнтральнай рэгіёне склаў 512,7 тысячы рублёў. Пры гэтым урачы атрымлівалі па 960,9 тыс. рублёў, сярэдні медыцынскі персанал — 502,8 тыс., а малодшы медперсанал — 305,5 тыс. рублёў. Заробкі адрозніваліся і па рэгіёнах: самая высокая былі ў Мінскай раёне — 577,7 тыс. рублёў, а менш за ўсіх у Клецкім — 445,9 тыс. Як паведаміў Аляксандр Шамаль, узровень аплаты працы ў шэрагу выпадкаў дасягае за кошт сумяшчальніцтва, выканання большага аб'ёму работ.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

ПАПАЛЬЦОВАЯ СЕРАДА

Папальцовая серада (Папалец), якая прыпадае ў гэтым годзе на 21 лютага, пачынае ў Каталіцкім Касцёле час Вялікага Пасту. Пост працягваецца да Вялікадня, які сёлетня католікі і праславуянцы будучы адзначаць разам — 8 красавіка. Вялікі пост у Касцёле доўжыцца сорак дзён.

«Ліба «40» азначае ў Святым Пісанні выраз цэласнасці і працягласці, час, прызначаны чалавеку або Богу на нейкае д

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ
І ДЭПУТАТАЎ
МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

21 лютага
2007 г.
№ 8 (62)

СІНДРОМ ЭМАЦЫЯНАЛЬНАГА ВЫГАРАННЯ

Чаму «выгарае» адміністрацыя сталічнай раённай паліклінікі і ад чаго здаюць нервы ў пацыентаў?

Фрунзенскі раён г. Мінска імякля разрастаецца. Будуюцца шматпавярхоўкі, засяляюцца кватэры, на-раджаюцца дзеці. Магчыма, не так хутка, як уда-ецца гэта пералічыць, але працэс дакладна ідзе. Чаго не скажаш пра ўз'ядзенне-нараджэнне такіх жыццёва важных аб'ектаў, да ліку якіх адносіцца, скажам, паліклініка.

З кожным годам нагрузка ўзрастае не толькі на дзеючыя струк-туры аказання першаснай меддапамогі, але і на нервовую сіс-тэму наваасялаў, якіх пераследвае думка, што іх тут не чакалі. Са-праўды, апошнім хочацца меркаваць, што амбулаторыі, палікліні-кі і стацыянары ўнікаюць, па меншай меры, паралельна з жыл-мі будынкамі. А яшчэ вось ужо дзесяцігоддзі, як хочацца, каб у пунктах медабслугоўвання зніклі чэргі, зазаялі ўсмішкі тугішых работнікаў і за ўсё гэта шчасце не трэба было плаціць!

«Цікава, чаму нашы людзі не разумеюць, што нельга жыць тут, а медыцынскае абслугоўванне атрымліваць, як у Швейцарыі? — такое рытарычнае пытанне пачула я з вуснаў аднаго медроботні-ка. І праўда, — спрабую я развіць гэту думку ў крывы іншым накі-рунку, — чаму на міліцынера або «дашніка» мала хто дазваляе сабе павысіць голас, а вось на медыка — амаль кожны? З аднаго боку, незадаволенасць і раздражняльнасць неведвальнікаў палі-клінікі можна растлумачыць асаблівасцямі працяжання шэрагу за-хворванняў, а з другога?..»

— Восенню мінулага года мы асансілі рэгістратуру шасцю камп'ютарамі, тры з якіх знаходзіцца ў даведчаным бюро, — тлу-мачыць галоўны ўрач 2-й цэнтральнай раённай паліклінікі Фрун-зенскага раёна г. Мінска Уладзімір КУРЫШКА. — На трох дзюр-ных — тры камп'ютары і тры тэлефоны. Зразумела, што дзюр-ны павінен сплучаць адказ на тэлефонны званок з занясеннем адпаведнай інфармацыі ў камп'ютар і пошукам медкарты таго, хто прыйшоў на прыём. У першыя месяцы новаўвядзення зволь-нілі пяць чалавек — не змаглі прызвычаіцца да такой нагрузкі. Канешне, у нас ёсць і адміністрацыйны дзюрны, які спрабуе растлумачыць незадаволеным пацыентам парадок абслугоўван-ня, аднак не кожны «скандаліст» гатовы выслухаць. Павялічыць жа штат супрацоўнікаў рэгістратуры мы не можам, таму што бюд-жэтная арганізацыя атрымлівае фінансаванне згодна з мінімаль-нымі сацыяльнымі стандартамі...

Цэнтральныя раённыя паліклінікі — зусім не тое, што гарад-скія, паколькі яны ўзялі на сябе функцыі ліквідаваных два гады таму раённых аддзелаў аховы здароўя, а значыць, цяпер патраніруюць дзейнасць усіх паліклінік, амбулаторыяў, стацыяна-раў пэўнага раёна. Акрамя гэтага, такія ўстановы дапамагаюць гарадскім медыцынскім службам. На базе вышэйпамянянай 2-й раённай паліклінікі дзейнічаюць гарадскія і міжраёныя службы: траўматалагічны пункт, алергалагічны цэнтр, цэнтр перынаталь-най ультрагукавой дыягностыкі, антырабінны кабінет (меддапа-мога і прафілактыка шаленства), кабінеты нарколага, псіхалага, псіхатэрапеўта і іншыя.

Функцыянале дзённых стацыянара на 30 ложкаў, або на 60 хвор-ых, якія не маюць патрэбы ў кругласутачным назіранні. Такая форма аказання меддапамогі лічыцца запатрабаванай і перспек-тыўнай, паколькі каласальна эканоміць дзюржаўныя грошы: яна прыкладна ў дзесяць разоў танней за кругласутачнае назіранне. Што называецца, паставілі хворому кропельніцу, далі лекавы прэ-парат, зрабілі ўкол, масаж ці іншыя фізіятэрапеўтычныя працэду-ры і — дадому, пад нагляд блізкіх.

Грашовое пытанне — асаблівае. Цікава ў тым сэнсе, што на пачатку года за паліклініку можа быць замацавана 64,5 тысячы жыхароў, а пад канец — 70 тысяч. Фінас непразнасці, але зама-цаванне паводле асаблівых заяў. Пліносаванне ж — «сістэма» менш гібкая: да канца года не прырастае. Растуць хіба што чэргі пад дзюрныя кабінеты вузкіх спецыялістаў.

— Гэтыя чэргі не знікнуць па аб'ектыўных прычынах, — кажа Уладзімір Іванавіч. — Па-першае, таму, што за 12 гадоў колькасць насельніцтва, якое мы абслугоўваем павялічылася з амаль 30 тысяч да 80 (з улікам непразнасці і амбулаторыі № 1). Па-другое, застаецца нявырашанай агульнарэспубліканскай праблема недахопу медыцынскіх кадраў. У нашай паліклініцы, напрыклад, — адзін з самых высокіх у горадзе каэфіцыенту сумяшчальнас-ці — 1,5. Укамплектаванасць урачамі складае 65 працэнтаў, сярэднім медыцынскім персаналам — каля 70. Нарматывы штатна-га раскладу не зацвярджаюцца, а даводзіцца ліміт, пры якім, як вы разумеіце, усё залежыць ад уласных магчымасцяў. Па-трэцяе, спецыфічныя работы прымушае людзей звальняцца, шукаць больш прыбытковы і спакойнай работы. У Еўропе ведаюць і ўлічваюць гэты факт, што прафесія ўрача адносіцца да ліку неспрыяльных для здароўя. У нас на сіндром эмацыянальнага выгарання, ха-рактэрны для тых жа медыкаў ці педагогаў, ніхто не звяртае ўва-гі. Між тым, асаблівасці медыцынскай прафесіі ўздзейнічаюць на яго носьбітаў напрамку ў усюсю. На сваім працоўным месцы мы маем спробу з людзьмі, ад якіх, як паказвае практыка, можна чакаць не толькі непрыстойных выказванняў, але і агрэсіўных па-вядзін. З другога боку, псіхалагічная і фізічная перагружанасць на рабоце не дазваляе некаторым урачам самім своєчасова звяр-нуцца па медыцынскую дапамогу. Іх жыццё часта скарачаюць сар-дэчна-сасудзістыя і анкалагічныя захворванні. Вось вам і «шавец дзе ботаў». Атрымліваецца, што замест чатырох лор-урачоў за-стаўся адзін, замест чатырнаццаці акушэраў-гінеколагаў — сем, чатырох афтальмолагаў — два і г.д.

Давайце не будзем забываць і пра льготнікаў, колькасць якіх штогод павялічваецца. Вось вы, напрыклад, прыйшлі да тэрапеў-та па талончыку на 11.00, але да вас чаргу «скарактавалі» ўдзельнік ваіны і ганаровы донор — прадстаўнікі льготнай катэгорыі грамадзян. І давайце ўлічваем, што для людзей сталага ўзросту па-ліклініка застаецца месцам стасункаў, абмену жыццёвым вопы-там і ўражанымі ад лячэння...

Большасць працаздольных людзей, асабліва мужчын, абходзяць паліклініку, як кажуць, за сем кіламетраў. Абходзяць, пакуль не «прысцігне». У той жа час магчымасці для бясплатнага агляду і абследвання на ўзроўні паліклінікі ёсць.

— Улічваючы вялікую колькасць насельніцтва, нам давялося зрабіць больш жорсткімі патрабаванні для прызначэння ультра-гукавога абследвання, — кажа Уладзімір Іванавіч. — Імкнёмся своєчасова абследваць малочную, шчытападобную залозы і пра-стату. Колькасць гэтых захворванняў нухліўна расце, а мы, бы-вае, губляем час, пакуль восьм разоў робім ультрагуку жоўцевага пузыра па прычыне камяняў...

Што называецца, наасуперак працэсу — па ўласнаму жадан-ню — ультрагуку можна прайсці за ўласны кошт. Дарчы, аб'ём платных паслуг, якія паліклінікі павіны аказваць насельніцтву, будзе толькі расці. Уласна паліклінікі змогуць, дзякуючы гэтаму, палепшыць сваю матэрыяльна-тэхнічную базу, а пацыенты — атрымаць высокатэхналагічныя метады абследвання. Так, для 2-й раённай паліклінікі аказалася магчымым набыць больш значныя пямбировачныя матэрыялы для стамааталагічных кабін-етаў. Быў закуплены імунаферментны аналізатар, які дазваляе выяўляць інфекцыі, якія перадаюцца палавым шляхам, дыягнас-таваць на ранніх стадыях рак прастаты, захворванні шчытапа-добнай залозы.

— Усё ж частка людзей ўзроста аплываць медыцынскай паслугі, — кажа галоўны ўрач. — Праблема толькі ў тым, што часам мы сутыкаемся з іх незадаволенасцю. «Платнікам» хочацца атрымаць паслугу «тут і цяпер». Але мы павіны сплатку аказаць бясплат-ную дапамогу — вытрымаць сацыяльны стандарт...

Сацыяльны стандарт у галіне медыцыны павінен быць (і за-ставацца) даступным абсалютна для любога нашага грамадзяні-на — у мінімальным аб'ёме, у зручны час. На шчасце, для таго, каб узяць талончык, яко не трэба сустракаць світанак на парозе паліклінікі. Атрымаць талончык можна і падчас візіту ранаіцы ці пасля 17.00, і па тэлефоне — на два тыдні наперад. У 2-й паліклі-ніцы працуюць шэсць тэлефонных нумароў. Асобныя — для ста-маталагі, жаночай кансультацыі і выкліку на дом.

Гібаксцы сістэмы работы існуючыя паліклінікі не здымае пытанне аб нараджэнні новых поліклінічных устаноў. І са-праўды, такія з'явіцца. Праз 2—2,5 года завершыцца буд-дуйніцтва паліклінікі на 850 наведванай для дарослага і дзіцячага насельніцтва, з жаночай кансультацыяй, у мік-рараёне Сухарава-2 нашай сталіцы. Пянуецца, што праз 2—3 гады ў жылым доме на перасячэнні вуліц Гарэцкага і Янкоўскага з'явіцца стамааталагічная паліклініка з двума ар-тапедычнымі аддзленнямі, паколькі магчымасць 7-й ра-ённай стамааталагічнай паліклінікі ўжо даўно нестасе. Літа-ральна ў гэтым месцы на базе дзіцячага садка па вуліцы Чагладзе павінен адкрыцца філіял наркалагічнага дыспан-сэра на 120 месцаў.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ЗА ЧАЛАВЕКА НЕ ПРАШУ, А ПАТРАБУЮ

Засталіся яшчэ такія людзі: не сядзіцца ім ніколі на месцы, шукаюць усё жыццё нешта сваё, аса-біста, сэнс усіх рэчаў і з'яў ў намаганьні спасцігнуць. І змагаюцца заўсёды за праўду. Спачатку «дзівака» гэтага не падтрымліваюць, клячэ з яго, могуць нават паўкрыў-дзіць, здараецца, што і жорстка. Аднак час праходзіць, і разумеюць астатнія, што не для сябе чалавек просіць леп-шага, а для кожнага, хто адчувае патрэбу ў падтрымцы.

Міхаіл Русаковіч у родным Старобіне — фігура вядомая. Раней пра такіх казалі — чала-век старой выпраўкі, зараз ужо не гавораць, таму што выраз ні-хто не ўзгадвае. А Міхаіл Ансіма-віч нібыта сышоў з малюнкаў першай паловы мінулага ста-годдзя: бакенбарды, тэмбр го-ласу, манеры... Тыпаж, калі вы-казвацца па-тэатральнаму. Ад-нак не арыст ён, не слявак і на-ват не пісьменнік. Каб было больш зразумела, сэнс яго жыцця, а можа нават і існаван-ня можна прадставіць у выглядзе анкеты, дзе двума галоўнымі пунктамі ён сам вызначае «грамадскую дзейнасць», і «не проста актыўную, а звышактыў-ную жыццёвую пазіцыю».

Як гэта зразумець з вуснаў чалавека, якому ўжо споўнілася 75 гадоў? Для гэтага трэба пра-весці маленькі экскурс у біягра-фію Міхаіла Русаковіча. Гэта за-раз ён паспеў пабыць старастай Старобіна, дэпутатам пасяло-вага Савета, старшынёй мясцо-вага Савета ветэранаў ваіны і працы, чалавекам, якога з пава-гай вітаюць у кожным доме амаль сямцісячнага пасялко-вага Савета. Карацей кажучы, ста-раста Русаковіч дна не можа прахціць, каб не вырашыць чыю-небудзь праблему. Да яго можа-на не звяртацца — сам знойдзе, што можна зрабіць карыснага для іншага. «Характар такі, жыць без гэтага не магу», — проста і даступна тлумачыць ён сам.

А раней, больш за паўста-годдзе таму напісаў малады Русаковіч пісьмо самому Мікі-е Сяргеевічу Хрушчову, у якім выказаў некалькі незвычайных думкі наконт перабудовы і раз-віцця Старобіна. Але, да сло-ва, ніколі не быў Міхаіл Руса-ковіч «антысаветчыкам», про-свата заўсёды ў яго галаве раілі-

— Я не прашу, я патрабую за чалавека, калі бачу, што яму трэ-ба дапамагчы. І нельга тады не паісці мне насустрач, таму што не свае пытанні вырашаю — кла-пачуся аб іншых, — тлумачыць Міхаіл Ансімавіч. — Калі трэба, тэлефаную любому кіраўніку.

«Дзякуй, што вы ёсць», — гэ-тыя словы казалі яму ці не ўсе людзі, з кім звязло жыццё. Зда-ецца, стараста ўмее знаходзіць ключыч да сэрца кожнага чала-века. Ён нават жонку сваю буд-учую хітрыкам выманіў з Мін-ска, дзе яна працавала, у Ста-робін, на пастанянае месца жи-харства. «Усё абяцаў ёй, што кі-ну сваве «грамадскія» клопаты, аднак заўсёды ведаў — без га-тага не змагу. Так і жыў. Ужо дзюх дачок выдўаў замуж, яны Слуцк заваёўваюць, — сміяецца ён. — І ніколі я не страчваю моц духу — мо таму, што выду здаро-ўе лад жыцця, частку жыцця прывісяціў футболь. Не піў, не ку-рыў, нават дурное слова ні разу не сказаў, якая аб праблемаў і мя-не ні была. І адчуваю сабе цу-дзю самай. Спорт і аптызм — вось самы лепшы жыццёвы рэцэпт».

Дзімары АЛЬФЕР.
Фота Мары ЖЫЛІНСКАЯ.
Салігорскі раён.

ПАДВОДЗІМ ВЫНІКІ У абласнога Савета — новы кіраўнік

У сталічнай вобласці на выбарах дэпутатаў мясцовых Саветаў, якія прайшлі 14 студзеня, узялі ўдзел 899 479 выбаршчыкаў (81,7 працэнта ад агульнай колькасці ўключаных у спісы). Быў абраны 4721 дэпутат, выбары ад-быліся ва ўсіх акругах.

Як паведамілі на адкрыцці першай сесіі абласнога Савета дэпутатаў старшыня абласной выбарчай камісіі Мікалай Ро-дзінкін, у поўнай адпаведнасці з існуючым заканадаўствам бы-лі сфарміраваны абласны, 22 раённыя, Жодзінскі гарадскі, 300 сельскіх, 17 пасялковых і 2 гарадскія (горада раённага падпа-радкавання) Саветы дэпутатаў. У Мінскі абласны Савет дэпу-татаў было вылучана 104 чалавекі. З 80 зарэгістраваных кан-дыдатаў дэпутатамі абласнога Савета сталі 60 чалавек.

У раённыя Саветы было вылучана 918 грамадзян, у Жодзін-скі гарадскі Савет — 77. Зарэгістравана адпаведна 861 і 74 кандыдаты ў дэпутаты. Усяго быў абраны 801 дэпутат раён-ных і Жодзінскага гарадскога Саветаў, з іх раней з'яўляліся дэпутатамі 359 чалавек.

У сельскія, пасялковыя, гарадскія (горада раённага падпа-радкавання) Саветы было вылучана 3998 чалавек. З зарэгіс-траваных 3998 кандыдатаў выбраны 3817 дэпутатаў.

У абласную выбарчую камісію паступіла толькі 12 скаргаў на дзеянні і раішні акруговых і тэрытарыяльных камісій, якія маглі мець прававыя наступствы і якія не былі задаволены аб-ласной камісіяй. Старшынёй Мінскага абласнога Савета дэпу-татаў тайным галасаваннем была абрана Святлана Герасімо-віч, якая раней працавала намеснікам старшынёй гэтага Савета.
Інга МІНДАЛЁВА.

На трэці тэрмін

На безальтэрнатыўнай аснове прайшлі выбары нова-га старшынё Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў. На-родныя выбарнікі абласнога ўзроўню сабраліся на пер-шую сесію новага дэпутацкага склікання 14 лютага. У выніку трэці раз запар «парламент» Прыдзвінскага краю ўзначаліў Аляксандр Ацясцаў. Ён — дэпутат ад Шумлінска-й выбарчай акругі № 30.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Уладзімір Андрэйчанка і калегі Аляксандра Ацясцава па дэпутацкаму корпусу станюча аца-нілі яго дзейнасць на сваёй пасадзе. Пасля вышаванай старшыня расказаў прысутным аб ролі дэпутатаў у вырашэнні задач сацы-яльна-эканамічнага развіцця на мясцовым узроўні. Была зацвер-джана навукова-тэхнічная праграма, разлічаная да 2010 года.

Напярэдадні старшынё Віцебскага гарадскога Савета дэ-путатаў зноў быў абраны Генадзь Грыцкевіч. Што датычыцца новых афіцыйных «твароў», такія ёсць сярэд кіраўнікоў раён-ных Саветаў. У прыватнасці, прадстаўнічому ўладу ва Ушацкім раёне ўзначаліў Іван Падгол. Міёрскі райсавет цяпер узначаль-вае Раіса Парфяненка. Новы кіраўнік і на Шаркаўшчыне — Ула-дзімір Шпец, у Бешанковіцкім раёне — Ніна Журко, у Глыбоцкім — Аляксандр Калбасіч.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Састаў абнавіўся

Шэсцьдзесят дэпутатаў абраны ў склад Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў 25-га склікання, семнаццаць з іх (28,3 працэнта) працавалі ў напярэдням скліканні. Паў-намоцты ўсіх народных выбарнічых прызначаны былі ма-ндатнай камісіяй, сказала старшыня абласной выбарчай камісіі па выбарах дэпутатаў мясцовых Саветаў дэпу-татаў 25-га склікання Ала Навумчыч.

Старшынё абласнога Савета дэпутатаў зноў (ужо ў трэці раз) аднагалосна абраны Валерыя Сяліцкі, а яго намеснікам стаў (у другі раз) рэктар Беларускага дзюржаўнага ўніверсі-тэта транспарту Венямін Сянько. Створаны таксама пастаняныя камісіі абласавата і прэзідыум, зацверджаны склад камісіі па прывасяенню класаў дзюржаўных служачых абласнога Савета, разгледжаны іншыя пытанні.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

У ПРАЦЯГ ТЭМЫ «ЗАПАЗЫЧАНАСЦЯЎ НЕ МАЮ!»

На старонках «МС» за 13 снежня мі-нулага года быў надрукаваны матэры-ял «Хто мае рацыю?», тамай для якога паслужыў крытычны ліст, дасланы ў рэ-дакцыю жыхаром Асіповічэў пэнсіяне-рам Сяргеем Сідаравым.

У ім Сяргей Міхайлавіч выказаў прэтэн-зіі да работы мясцовых раённых дэпутатаў 24-га склікання. Адказваючы на пытанні, па-стаўленыя ў пісьме С. Сідаравым, — у пр-ватнасці, наконт удзелу дэпутатаў у пры-ёмцы жыллага фонду да эксплуатацыі ў зімовы перыяд — старшыня Асіповічэўскага раённага Савета дэпутатаў Аляксандр Пузік падкрэ-сліў, што калі да дэпутата звернецца канкрэт-ны чалавек з канкрэтнай скаргаў, тады ўста-пае ў дзеянне Закон «Аб зваротах грама-дзян». «Мы афармляем дэпутацкі запыт у ад-паведныя інстанцыі і даём чалавеку адказ. Прычым, заўважу, адказ можа быць адмоў-ным. Як у выпадку з Сяргеем Міхайлавічам Сідаравым». Паводле слоў старшынё, пэнсі-янер адмаўляўся «плаціць адлічэнні на тэх-нічнае абслугоўванне і капітальны рамонт, бо ў яго доме капітальны рамонт не право-дзіўся». Сам Сяргей Міхайлавіч пасля вых-оду артыкула напісаў ў рэдакцыю новы ліст, дзе ўдакладніў: «Запазычанасці па плацях за тэхнічнае абслугоўванне я ніколі не меў, а запазычанасць па плацях за адлічэння на капрамонт, якая была выклікана маім пра-стэтам у сувязі з дрэнным тэхнічным абслу-гоўваннем Асіповіцкім «Райсэрвісам» наша-га 100-кватэрнага жыллага дома, я пагазіў у кастрычніку 2005 года». І прадставіў вылі-ск з асабовага рахунку, дзе ўказана запа-зычанасць толькі за капітальны рамонт са студзеня па ліпень 2005 года.

Інга МІНДАЛЁВА.

ПРЫМАЕМ ЗАКАЗЫ!

Яшчэ перад новым годам комплекс-ны прыёмны пункт у вёсцы Дружылаві-чы Іванаўскага раёна атрымаў новае па-мяшканне.

Да гэтай пары вясюльцы карысталіся бы-тавымі паслугамі дзякуючы перасоўнаму пры-ёмнаму пункту, работнікі якога раз на тыдзень прымалі заказы ад насельніцтва. Новы КПП адкрыты ў спецыяльна прыстасаванай ква-тэры двухпавярховага катэджа. Тры пакоі ад-раматываны, адзін з іх адведзены пад цы-рульню, якая працуе па пятніцах. Загядніца новай установы Святлана Казінская ўжо пры-няла першыя заказы.

Яна СВЕТАВА.

ФОРС-МАЖОР

На карте Беларуси есть «точка», название которой мало кто скажет знатокам географии. Это небольшая деревенька Синоло, что в Минском районе. Проживает в ней около двухсот человек, из достопримечательностей — только магазин и ФАП.

Хотя есть и еще одна — иловые пруды, а проще говоря, отстойники, принадлежащие КУП «Минскводоканал» и предназначенные, если выражаться официальным языком, для захоронения осадка Минских городских очистных сооружений. То есть, все канализационные нечистоты столицы, пройдя специальную обработку на Минской станции аэрации, выводят-ся и вывозятся сюда, в огромные карьеры-накопители, или иловые пруды. Они находятся как раз в 500 метрах от деревни Синоло, на террито-рии Луговослободского сельсовета. Эти пруды и стали той «достопримечательностью», благодаря которой несколько раз за последние двадцать лет деревня Синоло становилась известной далеко за пределами свое-го сельсовета и даже района. А точ-нее, печально известной.

Голубые дали...

Местные жители говорят, что про-них даже привлеку сочинили: «Сино-ло ты, Синоло, голубые дали, мы такое Синоло...». Ну и так далее. Смешного в этом ничего нет. Уже более 20 лет, с тех пор как здесь по-явилось первое отстойники, жители деревни задыхаются от зловонных выделений. «Ароматы» порой быва-ют такие, что слезы вышибает и наи-зnanку выворачивает. Приходит ле-то — прибавляется другая напасть: нет спасения от комаров-мутантов, мух и прочей мошкар, которая ту-дуча роится возле «злых» мест. — Это теперь дница и бокковые откосы прудов, прежде чем начать что-то туда сбрасывать, покрывают

«РАЗРЕШИТЕ ВАМ НЕ ПОВЕРИТЬ...»

Фота Мары ЖЫЛІНСКАЯ.

предварительно пленкой, которая у-них называется «защитный экран». Но какая это защита? — возмущает-ся семидесятилетняя жительница Синоло Раиса Демьяновна Кугукова. — Таким образом губятся земли, ко-торые «поглощают» невероятное ко-личество вредных веществ. В 97-м году на собрании жителей деревни Раису Демьяновну и еще несколько человек выбра-ли в местный комитет по защите интере-сов населения. Ку-гуковой даже вы-дали специальную доверенность — для представления в организации, куда люди планировали обращаться.

Всю информацию, документацию и показания очевидцев Раиса Дем-ьяновна собирала по пригласи-ям — месяцами и годами. В бережно хра-нимых пухлых папках сегодня нахо-дятся справки, решения и протоко-лы, имеющие непосредственное от-ношение к истории. В данном слу-чае — к истории борьбы жителей ма-ленькой деревушки за улучшение ус-ловий своего проживания. Приведу выдержки лишь из неко-рых документов, кажущихся мне наиболее любопытными. Например, из решения (от 6 августа аж 1990 го-да) сессии Луговослободского сель-ского Савета «Об экологической об-становке, сложившейся в районе де-ревни Синоло, Колодежки, Весёлки:

Объявить деревни Синоло, Ве-сёлки, Колодежки зоной экологи-ческого бедствия, возникшего в ре-зультате функционирования аварий-ного илового хозяйства (прудов), принадлежащих предприятию «Мин-скводоканал»; потребовать от ру-ководства «Минскводоканала» ко-мпенсации ущерба жителям выше-упомянутых деревень за ухудше-ние состояния воздуш-ной сферы и питье-вой воды в колод-цах; обратить вни-мание на недопу-стимость использо-вания плочного экрана из-за его низкой прочности и несовершенства техноло-гии исполнения, в результате чего не может быть обеспечена надеж-ная изоляция...».

Тогда же, в 90-м, в результате проверок были выявлены низкое ка-чество работ по укладке на дно кар-ьеров-накопителей защитного экра-на и нарушения технологии сварки швов, после которых покрытие раз-герметизировалось. «В целях эконо-мии средств» экран был сделан — вопреки первоначальному проекту — из полиэтиленовой пленки... вместо железобетона. Независимо, много ли средств сэкономил на этом строи-тельстве «Минскводоканал», но ущерб экологии сельской местнос-ти — почве, воздуху и воде — был нанесен огромный...

Бывает и хуже

До деревни Синоло меня двою-цет председател Луговослободско-го сельского Совета Александр Сен-чук. На протяжении всего времени, что Александр Михайлович руко-водит сельсоветом (сейчас Сенчук выбрали на второй срок), он как мо-жет помогает жителям Синоло защи-щать свои права. Многие из них уже «выдохлись», сошли с дистанции. Остался костяк самых стойких. Среди них — Раиса Демьяновна Ку-гукова, Галина Ивановна Воробей, Тама-ра Адамовна Вашколай... Разгово-риваем мы в здании ФАПа, куда же-нщины пришли, чтобы поделиться своей болью (что символично). Пра-вда, на этот раз — душевной. — Три года назад, — рассказы-вает Раиса Демьяновна, — для пе-реработки осадка сточных вод на Минской станции аэрации стали ис-пользовать специальный порошок — фюкюлянт, вызывающий брожение и высушивание нечистот. Запах от пе-ревозимых сюда отходов был нео-писуемый. Мы все вдыхали кисло-тые испарения. Однако появились и «плюсы»: если раньше на наших дорогах, по которым из Мінска к отстойникам направляются грузо-вые машины, постоянно наблюда-лись хлорные и известковые разли-вы всевозможных цветов и оттен-ков, то теперь их кузовов машин ничего не выливается — разве что высыпается.

(Окончание на 2-й стр. «МС».)

Уже более 20 лет жители деревни задыхаются от зловонных выделений

Фота Мары ЖЫЛІНСКАЯ.

предварительно пленкой, которая у-них называется «защитный экран». Но какая это защита? — возмущает-ся семидесятилетняя жительница Синоло Раиса Демьяновна Кугукова. — Таким образом губятся земли, ко-торые «поглощают» невероятное ко-личество вредных веществ. В 97-м году на собрании жителей деревни Раису Демьяновну и еще несколько человек выбра-ли в местный комитет по защите интере-сов населения. Ку-гуковой даже вы-дали специальную доверенность — для представления в организации, куда люди планировали обращаться.

Всю информацию, документацию и показания очевидцев Раиса Дем-ьяновна собирала по пригласи-ям — месяцами и годами. В бережно хра-нимых пухлых папках сегодня нахо-дятся справки, решения и протоко-лы, имеющие непосредственное от-ношение к истории. В данном слу-чае — к истории борьбы жителей ма-ленькой деревушки за улучшение ус-ловий своего проживания. Приведу выдержки лишь из неко-рых документов, кажущихся мне наиболее любопытными. Например, из решения (от 6 августа аж 1990 го-да) сессии Луговослободского сель-ского Савета «Об экологической об-становке, сложившейся в районе де-ревни Синоло, Колодежки, Весёлки:

НАРАДЗІЦЬ ЛЯГЧЭЙ, ЧЫМ ПРАКАРМІЦЬ

Улады даюць гора-бацькам работу, а яна ім «да лямпачкі»

Напярэдні Новага года пенсіяерка Лідзія Гаўрыленка пакінула ва ўпраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне насельніцтва Гомельскага гарвыканкама пісьмо, у якім выказала шчырую падзяку інспектару Ларысе Капычковай за тое, што дапамагла атрымаць работу яе сыну Дзмітрыю. У размове са мной Лідзія Васільеўна засяродзіла ўвагу на тым, што Ларыса Яфімаўна вельмі тактуозна, з вялікай цярплівасцю і разуменнем сітуацыя давала справу да канца. Дзмітрыя ўладкавалі на работу на камбінат будаўнічых канструкцый, дзе спачатку ён быў вучнем, а зараз працуе станочнікам.

Фота Аляксандра Кішчэўскага

Летася са статусам беспрацоўных, якія стаалі на ўліку ў цэнтрах занятасці насельніцтва гарадскіх і раённых выканаўчых камітэтаў вобласці, развіталіся 8,3 тысячы чалавек. Дарчы, указаная лічба — гэта 26,2 працэнта ад агульнай колькасці былых беспрацоўных. Тым самым за мінулы год сітуацыя на рынку працы паляпшылася.

Зараз у вёсцы лягчэй за ўсё могуць уладкавацца на працу механізатары, трактарысты, аператары па доглядзе жывёлы, аграномы, ветурачкі, зааэтэхнікі, інжынеры-механікі. У іншых галінах гаспадарання — у апрацоўшчы-праграмісты, электроншчыкі, энергетыкі, медыкі з вышэйшай адукацыяй, газэлектрзавазчыкі, муляры, цесляры, плітаннікі-абліцоўшчыкі, машыністы экскаватараў, слесары-сантэхнікі і г.д. Усяго ў вобласці на рынку працы 5,2 тысячы свабодных месцаў, у тым ліку 3,6 тысячы месцаў для рабочых.

Асобная размова пра тых беспрацоўных, якіх жывёўныя абставіны прымусілі пераехаць у пошуках лепшай долі з горада ў вёску. Іх летась, праўда, было няшмат — 59 сем'яў, або 163 чалавекі, і ім, згодна з заключэннямі дагавораў, была прадастаўлена пастаянная работа, аказана матэрыяльная дапамога і кампенсаваны расходы на перасяленню ў суме 67 мільёнаў рублёў. А на гэты год суб'екты гаспадарання падалі заяўкі ў службы занятасці вобласці на 195 свабодных рабочых месцаў з гарантыяй выдзялення жылля ў сельскай мясцовасці.

Нельга не закрануць тэму працуладкавання бацькоў, якія не клапоціцца аб сваіх дзецях. Малайз з'яўляюцца фактычна сіротамі і знаходзяцца ў розных дзяржаўных установах на дзяржаўным забеспячэнні. Начальнік аддзела арганізацыі забеспячэння дзейнасці судоў у праўлення юстыцыі аблвыканкама Лілія Камушкіна расказала, што да з'яўлення Дэкрэта Прэзідэнта краіны № 8 «Аб дадатковых мерах па дзяржаўнай абароне дзяцей у сім'ях сваякоў», які ўступіў у сілу з 1 студзеня 2007 года, у адносінах да такіх бацькоў дзейнічаў артыкул 93 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб шлюбце і сям'і. Летась суды вобласці вынеслі 6174 выканачыя рашэнні на ўтрыманне памянёных дзяцей за кошт бацькоў. З іх трэба было сплаціць 3 906 695 тысяч рублёў, а сплатана толькі 13 працэнтаў з гэтай сумы.

У чым справа? Аказваецца, судовыя выканачы сутыкнуліся з тым, што бацькі не могуць плаціць за кошт дзяцей. Малайз з'яўляюцца фактычна сіротамі і знаходзяцца ў розных дзяржаўных установах на дзяржаўным забеспячэнні. Начальнік аддзела арганізацыі забеспячэння дзейнасці судоў у праўлення юстыцыі аблвыканкама Лілія Камушкіна расказала, што да з'яўлення Дэкрэта Прэзідэнта краіны № 8 «Аб дадатковых мерах па дзяржаўнай абароне дзяцей у сім'ях сваякоў», які ўступіў у сілу з 1 студзеня 2007 года, у адносінах да такіх бацькоў дзейнічаў артыкул 93 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб шлюбце і сям'і. Летась суды вобласці вынеслі 6174 выканачыя рашэнні на ўтрыманне памянёных дзяцей за кошт бацькоў. З іх трэба было сплаціць 3 906 695 тысяч рублёў, а сплатана толькі 13 працэнтаў з гэтай сумы.

У чым справа? Аказваецца, судовыя выканачы сутыкнуліся з тым, што бацькі не могуць плаціць за кошт дзяцей.

МЯСЦОВЫ ЧАС

ПУСТАЯ КІШЭНЯ НЕ ДА ТВАРУ ЎЛАДЗЕ

Шчыра кажучы, у гэту слынную на ўсю краіну гаспадарку я прыхваў каб пераняць вопыт. Тут у многім дзякуючы шматгадоваму і цеснаму ўзаемадзеянню адміністрацыі прадпрыемства і мясцовай уладай ўдалося шмат зрабіць для паляпшэння дабрабыту людзей, асабліва ў сацыяльнай сферы. У прыёмнай кіраўніка сельскагаспадарчага вытворчага кааператыва «Агракамбінат «Сноў» Нясвіжскага раёна Мікалая Радамана сустраў старшыню Сноўскага сельсавета Галіну Паляк. Аказалася, што нас цікавіць практычна адно і тое ж пытанне. Галіна Іосіфаўна прыйшла даведацца з першых вуснаў аб выніках першай сесіі абласнога Савета дэпутатаў новага склікання, на якой Мікалай Радаман упершыню прысутнічаў у якасці дэпутата. А мяне цікавіла, які ён збіраецца на практыцы садзейнічаць павышэнню ролі органаў мясцовай улады. Бо Радаман — адрозны дэпутат трох Саветаў: мясцовага Сноўскага, Нясвіжскага раённага і Мінскага абласнога.

Размова на гэту тэму атрымалася адкрытай і шчырай. Яе лейтматыў — зроблена шмат, але хочацца зрабіць яшчэ больш. Умовы і магчымасці для гэтага ёсць. І самае галоўнае — на тэрыторыі сельсавета знаходзіцца адзін з самых высокакваліфікаваных агракамбінатаў краіны. Сёння многія гаспадаркі Беларусі могуць пахваліцца падобнымі здабыткамі ў эканоміцы і сацыяльнай сферы. Вёска Сноў — цэнтральная сядзіба агракамбіната — ураджае сваёй прыгожаю і добраўпарадкаваным. Яе жытарама можна па-добраму пазаіздросціцца. Большасць іх жыве ў дамах з гарадскім выгодам. Мікалая Вячаслававіча хваляе праблематыка павышэння эфектыўнасці работы сельскіх

ся тут з праблемамі. Па-першае, пасля вынясення рашэння суда копія яго паступала ў цэнтр (той ці іншы) занятасці, які павінен быў на пэўным працягу часу даваць працу, а прыемстве для бацькоў браціраваць працоўныя месцы, што і рабілася. Але абсалютнай большасці бацькоў тэра рашэння, прабачце, былі «да лямпачкі». Яны проста не ішлі ў цэнтр занятасці і прымусілі іх ніхто не мог. Па-другое, многія бацькі вярталі такі лад жыцця, што ў іх, як гаворыцца, не было ні кала ні двара, і разлічвалі на апісанне мямасці не даводзілася.

Вышэйзгаданыя дэкрэт карэнным чынам мяняе справу. Цяпер бацькі абавязаны ўзяць на сябе ўсе расходы па ўтрыманню дзяцей у школах-інтэрнатах, спецыяльных навучальна-выхавальных установах, лячэбна-выхавальных і іншых установах для падлеткаў, дзіцячых дамах і г.д. з дня знаходжання іх там і рабіць гэта кожны месяц. Вядома, каб заўраць грошы, яны павінны працаваць, і пільганы працуладкавання вырашаюць судамі. Іх рашэнні-пастановы праз тры дні паступаюць у службы занятасці і органы ўнутраных спраў, і першыя абавязаны на працягу трох дзён вызначыць тую ці іншую арганізацыю для працуладкавання. Выбар яе павінен быць такі, каб бацькі мелі заробак, які б пакрываў усё месячныя расходы на дзяцей і 30 працэнтаў заробленага заставала ім.

Лілія Сямёнаўна падкрэсліла такую акалічнасць: чалавек на працу павінен з'явіцца не пазней як на наступны дзень, калі ён атрымаў накіраванне на работу. Водпуск у яго толькі сем дзён. Калі ён не можа сваім заробкам пагасіць запозычанасць, няхай думае яшчэ аб адной рабоце. Калі ж ён не з'явіцца на працу па нываўжывай прычыне, яго будзе шукаць міліцыя. Калі будзе мець дзесяць нявыкадаў на работу, то супраць яго ўзбудзяць кримінальную справу. А ў тым выпадку, калі кіраўнік той ці іншай арганізацыі заўпэкае прыняць нядбайных бацькоў на работу, служба занятасці мае права звярнуцца ў суд для вынясення адпаведнага рашэння. Карацей кажучы, кожны чалавек, накіраваны на работу службай занятасці, знаходзіцца пад кантролем.

Думаю, што варта тут прывесці вынікі дзейнасці дэкрэта за першы месяц. Абласны выканачы камітэт вызначыў больш як 900 арганізацый, якія павінны даць работу нядбайным бацькам, а службы занятасці вобласці прынялі звыш 500 ча-

лавек указанай катэгорыі, прычым 300 з іх — у суправаджэнні міліцыянераў. За гэты час суды прыслалі суды 1300 пастановаў аб працуладкаванні бацькоў, а кіраўнікі 23 арганізацый своечасова не далі інфармацыю аб прыняцці на работу.

З больш падрабязнай дзейнасцю ў гэтым накіраванні я пазнаёміўся ва ўпраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Гомельскага гарвыканкама. На той дзень (8 лютага) з пачатку года работу атрымалі 131 чалавек з 201 наведвальніка, 62 з якіх прайшлі добраахвотна, астатнія — пад прымусам. 27 чалавек пры гэтым, атрымаўшы накіраванне на работу, на працягу трых дзён з'явіліся.

Па стану на 1 лютага нехта Марына Самародава мае запозычанасць перад дзяржавай за ўтрыманне дзяцей у суме 1 мільён 56 тысяч рублёў, Уладзімір Мартыновіч — 1 млн 392 тыс., Ірына Ваіцянкова — 1 млн 76 тыс. рублёў. Марыю Цярэшчанка некалькі дзён таму накіравалі на работу прыбральшчыцай (у жанчыны вострым ляска адукцыя), каб кожны месяц яна пагасіла па 127 690 рублёў. Але ад работы яна адмаўляецца, бо, кажа, і зарплата невялікая, і гэты праца яе не задавальняе (з 7 да 15 гадзін).

— І такіх не адзінкі, — гаворыць начальнік упраўлення Аляксандр Ключынскі. — Ня проста знайсці кожнаму працу, якая б яму спадабалася. Уявіце сабе, што адной саракагадовай жанчыне, каб разлічыцца з дэўгамі за ўтрыманне ў дзяржаўных установах яе сем'яры дзяцей і жыць самай, патрэбна ў месяц заробляць... 1 млн 800 тыс. рублёў. Накіравалі яе ў гатэльна-рэспартную арганізацыю, а што далей — не ведаем.

— А калі яе там не прымуць? — Будзем звяртацца ў суд. Дарчы, вось прыйшоў з суду рашэнне на аплату штрафа кіраўніком дарожнай арганізацыі. Заплаціць ён сваімі ўласнымі грошамі.

— Паўна, маюцца і іншыя цяжкасці? — Яны ёсць. І нямаю. Мы іх абмяркоўвалі на семінары, які арганізавала ўпраўленне юстыцыі. Уздзелчыні ў ім і службы занятасці, і судовыя выканачы, і прадстаўнікі ўнутраных спраў і адукцыі. Такія ж семінары прайшлі і ў раёнах. Паспех можа быць дасягнуты, калі будзе арганізавана цеснае ўзаемадзеянне ўказаных службаў з грамадскасцю, з выканачымі і распрадчымі органамі.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

БЛІЖЭЙ ДА ЛЮДЗЕЙ

«РАЗРЕШИТЕ ВАМ НЕ ПОВЕРИТЬ...»

(Кожанне. Начала на 1-й стр. «МС».)

Зловонне, как оказалось, доносится не только жителей Синоло — явно ощущают его и в расположенном на расстоянии 4–5 километров Ефимово, и в центре сельсовета — Луговой Слободе, и даже в соседнем — Михановичском сельсовете. Не говоря уже о находящемся неподалеку олимпийском спортивном комплексе «Стайки»... Сегодня жители в деревнях ведут даже своеобразные «дневники», где записывают число, месяц и год появления запаха.

— Когда начинаем говорить на эту тему с работниками санстанции, они нас успокаивают: мол, люди и в худших условиях живут. И в первую очередь «кивают» на поселок Гатово, что под Минском, — рассказывает староста деревни Синоло Галина Ивановна Воробей. — Но ведь там хотя бы принимают какие-то меры. А у нас? Над нашими отстойниками — а их уже 15, строят 16-й — ни куполов не поставили, ни сетки. Иловые пруды занимают огромную площадь — 86 гектаров. Наделяются, что их уберут, не приходится. Так что же делать?

В России, рассказали мне всезнающие и всеотронные подкованные в этом вопросе жители Синоло, подобные вопросы решаются так: отселение людей по желанию. Но это мнение одной, так сказать, заинтересованной стороны. Другая же сторона, а именно министерства и ведомства, контролирующего экологическую ситуацию в республике, чуть ли не в один голос утверждают, что жить в Синоло в общем-то можно, так как находится оно за пределами санитарной зоны, т.е. немного дальше, чем на расстоянии 500 м от иловых прудов.

— Но ведь нашли же в 90-х годах, когда отстойников было

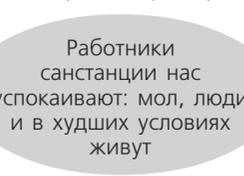
в два раза меньше, достаточно оснований, чтобы отселить на осваиваемую неподалеку от нас деревню Колодежки! В Синоло тоже проводили опрос по поводу отселения, но опрашивали почему-то только пенсионеров. А они высказали желание «умираться здесь». Мы считаем, что опрос по этой проблеме должен проводиться, как перепись: поголовно. Хочешь «умираться здесь» — пожалуйста, оставайся. Не хочешь — получи возможность обустроиться в другом месте, где твоё здоровье не будет подвергаться такому испытанию, — считает староста.

Кто так строит?

В конце прошлого года за помощью в решении этой проблемы жители Синоло обратились к депутату Палаты представителей Национального собрания Республики Беларусь по Минскому сельскому избирательному округу № 84 Владимиру Делендику. Владимир Викторович, в свою очередь, попросил три министерства — здравоохранения, природных ресурсов и охраны окружающей среды, по чрезвычайным ситуациям, а также Минский облсовет и Минский горисполком предоставить свои заключения по данному вопросу.

Отчеты вышеперечисленных инстанций сводились к следующему. Санитарно-защитная зона для данного объекта (деревни Синоло) соблюдена. В качестве защитного противифильтрационного экрана по дну отстойников используется природный грунт, мембрана на основе полиэтилена и минеральной ваты. В атмосферном воздухе методами химического анализа обнаружены вещества аммиак, двуокись азота, фтористый водород, фенол, формальдегид,

метан. Но уровень концентрации этих соединений «на расстоянии 500 метров от прудов не превышает допустимых». В течение года (2006) в воздухе фиксировалось превышение нормативов по содержанию сероводорода.

Концентрации формальдегида превышали гигиенический норматив в 2,1 раза, но, тем не менее, это характерно «для большинства пригмагистральных территорий г. Минска». Для контроля качества подземных вод было пробурено 14 наблюдательных скважин. По данным мониторинга в местах размещения отстойников наблюдается повышение содержания азота аммонийного, что... «характерно в целом для грунтовых вод жилой застройки».

Сказать, что жители деревни Синоло, ознакомившись с этими ответами, сильно разочаровались — значит, не сказать ничего. Немного подогрел их практически исопкший оптимизм тот факт, что все вышеперечисленное сошлось на одном: для более детального и глубокого изучения вопроса необходимо «создать межведомственную комиссию на базе унитарного предприятия «Минскводоканал», которое является владельцем объекта, загрязняющего окружающую среду». Во всем остальном — а именно в «средних» показателях уровней измерений — силовиков сильно сомневаются. Как и во многом другом. О посадке, например, санитарно-защитной зоны по перимет-

ру отстойника они слышат уже годами. Но высаживаемые на «отстойниковых землях» молодые елочки либо плохо растут, либо усыхают, так что о наличии защитной лесополосы между прудами и деревней говорить сегодня не приходится.

— Обратите внимание — все пишут, как прекрасно у нас строят отстойники, — говорит Раиса Демьяновича. — Но ведь даже проверяющие констатируют факты воплиять «защитного экрана», то есть пленки, на поверхность... Правда, они не видели, как потом приезжают рабочие и пытаются бросать на пленку шины, чтобы придать ей ко дну... Все понимают, что это не выход, что так строить нельзя, но как будто глаза закрыли. Но мы-то, местные жители, видим многое. Поэтому и говорим очередным «рапортерам»: позвольте вам не поверить!

Дернешь за веревочку...

Председатель Луговослободского сельсовета Совета на общинное в начале 90-х переоселение не очень-то рассчитывает — ему бы с реальными проблемами разбираться.

— Вот пишут после проверок во всех отчетах, что, мол, водоснабжение в деревне Синоло централизованное, а за качеством питьевой воды осуществляется санитарный надзор. Но в прошлом году водопровод, проложенный когда-то (в качестве компенсации за причиняемые неудобства) все тем же предприятием «Минскводоканал», промерз. Оказавшись, что положили его неглубоко, с нарушением технических требований, а сам материал был некачественный. В результате вода в колонках появилась в Синоло только в июне, но, когда ее включили, начали рвать-

Наталья КАРПЕНКО. Минский район.

СТРАТЭГІЧНА НЕ ПЕРСПЕКТЫЎНЫ?

Пасёлак Сураж знаходзіцца за 35 кіламетраў ад Віцебска ў бок Расіі. Спецыяльны пункт страхавання аўтатранспарту для перасячэння мяжы — тут жа ў цэнтры пасёлка. Чатыры ракі: шырокая Заходняя Дзвіна, прыгожая Касля дэ Неварожа і Суражка (ад апошняй і паходзіць назва пасёлка) уяўляюць сабой неаўтарнае «воднае царства». І лясы тут багатыя. Таму і прыязджаць сюды дачыўцы свай ве пенсіяеры з Расіі (іх тут каля 30, многія за пенсіяй літаральна едуць за мяжу). Ды і дачы ў Суражы — мара не толькі віцбячан. Праз Заходнюю Дзвіну ходзіць паром — іх у Беларусі засталася няшмат. Ён аб'ядноўвае пасёлка, які знаходзіцца на двух берагах. А калі паром па нейкіх прычынах не можа функцыянаваць, яго замяняе катэр, (які тут называюць «Тытанік».

Не да турызму

На жаль, ніхто тут арганізацыі турызму не займаецца. У пасялковым Савеце і так спраў хапае. Трэба і дарогі ад снегу прыбраць, і асвятленне вуліц праектаваць. Калі я завітаў у Суражскі пасялковы Савет, яго старшыня Аляксандр Вялічанка якая б яму спадабалася. Уявіце сабе, што адной саракагадовай жанчыне, каб разлічыцца з дэўгамі за ўтрыманне ў дзяржаўных установах яе сем'яры дзяцей і жыць самай, патрэбна ў месяц заробляць... 1 млн 800 тыс. рублёў. Накіравалі яе ў гатэльна-рэспартную арганізацыю, а што далей — не ведаем.

— А калі яе там не прымуць? — Будзем звяртацца ў суд. Дарчы, вось прыйшоў з суду рашэнне на аплату штрафа кіраўніком дарожнай арганізацыі. Заплаціць ён сваімі ўласнымі грошамі.

— Паўна, маюцца і іншыя цяжкасці? — Яны ёсць. І нямаю. Мы іх абмяркоўвалі на семінары, які арганізавала ўпраўленне юстыцыі. Уздзелчыні ў ім і службы занятасці, і судовыя выканачы, і прадстаўнікі ўнутраных спраў і адукцыі. Такія ж семінары прайшлі і ў раёнах. Паспех можа быць дасягнуты, калі будзе арганізавана цеснае ўзаемадзеянне ўказаных службаў з грамадскасцю, з выканачымі і распрадчымі органамі.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

машын тут невялікі, ды і чамусьці лічшыца, што пасёлак стратэгічна не перспектывны. Затое тут у 2008 годзе плануець адкрыць аграгарадок. У гаспадаркі імя Шмырова вялікія планы па будаўніцтве малачэнага комплексу на 1,5 тысячы гадоў...

Настальгія па мінуламу

Калісьці Сураж быў раённым цэнтрам. У 1960-м, калі ён страціў гэты прэстыжны статус, жыццё перамянілася не ў лепшы бок. Народ стаў імкнуцца ў іншыя месцы. З часам арганізацыі, якія тут працавалі, былі пераведзены ў Віцебск. Дарчы, такія раёны, дзе райцэнтрам з'яўляецца сталіца вобласці, маюць пэўныя праблемы. Тая ж раённая служба быў знаходзіцца ў Віцебску, дзе і так «быту» і іншага хапае. І што, туды ездзіць за дзесяці кіламетраў высюючы, каб пастрычыцца? Ці ў раёны Дом культуры, каб спесць у Віцебску? Між іншым, Дом культуры цяпер ёсць у аграгарадку Ноўка, што кіламетраў за 5 ад горада (затое, рэдка факт — менавіта ў Суражы працуе Цэнтр дзіцячай творчасці ўсяго раёна, яго ўзначальвае Таццяна Міхасевіч. Установа аб'ядноўвае 65 сельскіх групток). Застаўся ў Суражы ўчастак ЖКГ, які падпарадкоўваецца таксама віцебскаму кіраўніцтву.

Для часткі насельніцтва, якое жыве на іншым беразе Заходняй Дзвіны, вялікая праблема — адсутнасць моста. Калі водны транспарт працаваць не можа, трэба ехаць кіламетраў 75 у аб'едз воднага бар'еру... Таму ў такіх дні дзятва з берагу, які ў «ізаляцыі», ходзіць у іншую школу, а ў дарослых узнікаюць праблемы з тым, як дабрацца ў магазін і г.д. Пастаянны мост Суражу не «свеціць», бо паток

калодзежы, моглі — усё гэта не знаходзіцца на балансе пасялковяга выканкама, а займацца трэба. Добра, што за водазабеспячэнне, асвятленне цяпер адказваюць адпаведныя арганізацыі. А востр добраўпарадкаванне — справа пасялковяга Савета. На апошнюю выдзелена менш за 2 мільёны рублёў. А на тэрыторыі — 20 вёсак у Суражы...

Эх, пракачу!..

Канешне, не аб будаўніцтве гатля і пляцовак для верталётаў багацэяў думае старшыня Савета. Той жа «Тытанік», што належыць ЖКГ, фактычна эксплуатаецца толькі ўзамен парому. Але чаму б не катаць на ім людзей, ды і не толькі прыезджык, а і мясцовы? Недалёка ад Суража ёсць пляж, які створаны самай прыродай. Добраўпарадкаваць яго, арганізаваць пракач катамаранаў, лодак, гандаль выязны. А яшчэ недалёка ёсць востраў, які таксама мог бы прыносіць карысць. Але хто ўсім гэтым, а найдзіцячай творчасці ўсяго раёна, яго ўзначальвае Таццяна Міхасевіч. Установа аб'ядноўвае 65 сельскіх групток). Застаўся ў Суражы ўчастак ЖКГ, які падпарадкоўваецца таксама віцебскаму кіраўніцтву.

сваю турыстычную справу. Прадпрымаць, што тут працуюць, толькі гандлем займаюцца. Даўно ўжо чуў аб ідзі «свабравец Суражам». Вядомы Судак у Крыме — гэта быў Сураж, ёсць насельныя пункты з такімі ж назвамі і ў Польшчы, Расіі, у Гродзенскай вобласці. З энтузіязмам расказваў мне аб жаданні «парадніць Суражы» дырэктар мясцовай СШ Віктар Міхасевіч. Вялі перапакі, і сад ёсць, і сярэдняя школа, і банк, і пошта... Нават пажарная частка дзейнічае.

Эх, пракачу!..

Канешне, не аб будаўніцтве гатля і пляцовак для верталётаў багацэяў думае старшыня Савета. Той жа «Тытанік», што належыць ЖКГ, фактычна эксплуатаецца толькі ўзамен парому. Але чаму б не катаць на ім людзей, ды і не толькі прыезджык, а і мясцовы? Недалёка ад Суража ёсць пляж, які створаны самай прыродай. Добраўпарадкаваць яго, арганізаваць пракач катамаранаў, лодак, гандаль выязны. А яшчэ недалёка ёсць востраў, які таксама мог бы прыносіць карысць. Але хто ўсім гэтым, а найдзіцячай творчасці ўсяго раёна, яго ўзначальвае Таццяна Міхасевіч. Установа аб'ядноўвае 65 сельскіх групток). Застаўся ў Суражы ўчастак ЖКГ, які падпарадкоўваецца таксама віцебскаму кіраўніцтву.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:

САВЕТ РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ,

ПАЛАТА ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ,

УСТАНОВА «РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА»

ГРАМАДСКІ САВЕТ:

МАЛАФЕЕЎ А. А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцоваму самакіраванню;

САСОНКА М. П., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўнаму будаўніцтву, мясцоваму самакіраванню і рэгламенту;

СЯЛІЦКІ В. С., старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў;

СІВАКОЎ В. А., старшыня Аршанскага гарадскога Савета дэпутатаў;

ЯРКОВІЧ В. І., старшыня Круглянскага сельскага Савета Магілёўскай вобласці.

АДКАЗНАЯ ЗА ВЫПУСК: Наталія КАРПЕНКА. Кантакты тэлефон 292-21-03.

Ляанід ЛАХМАНЕНКА.

ністрацыі камбіната ці набываюць за свае грошы. — Вось і атрымаецца, што старшыня сельскага Савета Галіна Паляк перакала на мяне свае функцыі, — сумна жартуе Мікалай Вячаслававіч. Галіна Іосіфаўна пагаджаецца: у прычыне, так... Нагода звяртацца ў адміністрацыю камбіната ў старшыню Савета ўзнікае амаль ці штодзень. Скажам, не за гарамі 9 Мая. Ветэраны вайны па традыцыі будуць віншаваць, пастараюцца аказаць матэрыяльную падтрымку. Вядома, без удзелу кіраўніка «Снова» гэта будзе немагчымым... Нядаўна памёр адзін ветэран вайны, а грошай на вянок у сельвыканкама няма. І адзінае, што можа яго старшыня, гэты гэта шчыра паслачуваць сям'і нябожчыка.

Паводле слоў Галіны Паляк, старшыні, выдаткоўваемых сельсавету сродкаў не хапае нават на самыя першачарговыя патрэбы. Невядома, колькі б часу прастаяў «на прыколе» службовы аўтамабіль Савета, калі б не падтрымка дырэктара агракамбіната. Мікалай Вячаслававіч дапамог з рамонтам. Бензіну (70 літраў штомесяц) таксама катастрофічна не хапае, бо ў той жа Нясвіж рэгулярна выклікаюць на наравы. А колькі разоў на тыдзень узнікае нагода аператыўна наведваць тую ці іншую вёску... Але сельвыканкама — не адзіны аб'ект спонсарства

клад выканкамаў сельскіх Саветаў. Ён павінен напрамую залячыць ад умоў працы і штучна створанай насельніцтва на падведманскай тэрыторыі. Штат Сноўскага сельвыканкама невялікі: старшыня, сакратар, касір і бухгалтар на паўстаўкі. А на тэрыторыі сельсавета, між іншым, жыве каля пяці тысяч чалавек, летась да вёскі: Кляпачы і Панючкі. Цяпер іх ужо 15.

Вёскі паміж сабой моцна адрозніваюцца. Сноў, дзе жыве больш за 2600 чалавек, ужо даўно ператварылася ў сучасны населены пункт з водаправодам, газам, Домам быту, сучаснай гандлёвай сеткай, у тым ліку фірменнымі агракамбінатаўскімі магазінамі з заўсёды свежымі і смачнымі прадуктамі, гасцініцай, лязнева-пральным камбінатам і г.д. Сноў — вёска прыгожая. А прыгажосць таксама грошай каштуе. Напрыклад, кветкі, якія так ажыўляюць сноўскае вуліцы. Летась за кветкі заплаціў камбінат. Расадку некалькі дзён высаджвалі супрацоўнікі сельвыканкама. А вості ці заплаціць камбінат за кветкі сёлета — не вядома.

Унітарнае прадпрыемства «Віток» ПРЫБЫТАК ВЫШЭЙ ЗА УСЁ, А КЛОПАТ ПРА ЛЮДЗЕЙ ВЫШЭЙ ЗА ПРЫБЫТАК

Крыху перафразаем даўні дэвіз рускіх купцоў, які гаварылі: прыбытак вышэй за усё, а гонар вышэй за прыбытак. Перафразаем, маючы на ўвазе вытворчую дзейнасць прадпрыемства «Віток»...

Новая эканамічная сітуацыя, пры якой цяпер айчынным прадпрыемствам даводзіцца працаваць, закранула літаральна ўсіх суб'ектаў. Закранула і мінскае унітарнае прадпрыемства «Віток», хоць тут пры сутрачы і падкрэслівалі: мы не такія ўжо энергаёмкія і для нас падаражанне расійскіх энергаарсусаў не такое адчувальнае, як для іншых...

Разам з тым на «Вітку» ўжо ў мінулым годзе добра адчулі падаражанне камплектуючых для сваіх вырабаў, а таксама асобных матэрыялаў і ў першую чаргу асноўнага з іх — аўтамабільнага провода, які паступае на мінскі «Віток» са шчучынскага прадпрыемства. Можна чакаць, што гэты провад стане для «Вітка» яшчэ больш дарагім, бо пры яго вытворчасці выкарыстоўваюцца медзь, латунь, а гэта ўжо тры ж дэвалі значныя энергазатраты, і яны непазбежна закрануць і «Віток». Словам, да латаных цэнавых зрухаў, якія ўжо даставілі работнікам «Вітка» галаўнога болю, моцна дабавіцца і сёлета.

Аднак пра усё гэта, або пра цэны і звязаныя з імі праблемы, — крыху пазней. А напачатку варта расказаць пра тое, для чаго ў свой час было створана прадпрыемства «Віток» і чым тут займаюцца, што ў яго дзейнасці з'яўляецца галоўнай мэтай.

Многія, маючы на ўвазе апошнюю частку пытання, відаць, адразу ж нагадаюць, што для любога прадпрыемства галоўная мэта адна — атрыманне прыбытку. А значыць, усё ў гэтым плане справядліва і для «Вітка»...

Усё правільна, ды толькі варта ўдакладніць: на «Вітку» маючы на ўвазе яшчэ адну вельмі важную, і нават найпершую мэту — працаўладкаванне людзей з парушэннямі, скажам так, моўна-слыхавага апарату. «Мы для гэтай і створаны, для гэтага і прызначаны», — падкрэсліваюць тут. — Менавіта ў нас такія людзі маюць усё ўмовы, каб нармальна працаваць, а значыць, і нармальна жыць, не адчуваючы сабе пакрыўджанымі лёсам.

Вось такое прадпрыемства «Віток». І, між іншым, пры ўсёй яго сацыяльнай значнасці, яго людзі ўносяць вельмі важкі ўклад у агульную скарбніцу краіны. Напрыклад, за мінулы год тут вырабілі прадукцыі на 30 мільярдаў рублёў. «Віток» пералічыў у дзяржаўную казну нямала падатковых выплатаў.

Што вырабляюць на прадпрыемстве «Віток»? Практычна ўсю электраарамкавальную камплектацыю для атлантыцкіх халадзільнікаў і маразільнікаў, а таксама для пральных машын, «плятуць» электражгуты — для розных прадпрыемстваў, тунць спружыны розных «калібраў» і рознага прызначэння (для машынабудавання, мэбелышчыкаў і г.д.), выконваюць пластыкавыя лішчэ, шыюць пачасную бялізну... Звыш 700 чалавек працуюць на «Вітку», з іх больш як 60 працэнтаў складаюць якраз тыя, у каго і зафіксаваны ўжо адзначаныя парушэнні. Гэтыя людзі асабліва ўдзячны грамадству за тое, што ёсць такое прадпрыемства «Віток», на якім яны без праблем могуць працаўладкавацца і адчуваць сябе таксама карыснымі для гэтага

1. Грамадства — словам, адчуваць сябе людзьмі.

Хоць, як сказана ўжо, летася і былі не зусім прыемныя для «Вітка» цэнавыя зрухі на матэрыялы і камплектуючыя, тым не менш для прадпрыемства мінулы год у цэлым быў паспяховым. Што на рахунку? Тут выканалі ўсе даведзеныя эканамічныя паказчыкі, прычым значна расшырылі вытворчасць. Найбольш значная падзея года — сістэма кіравання якасцю прадпрыемства атэставана (у верасні) на яе адпаведнасць міжнародным стандартам ISO 9001—2001. Прадпрыемства атэставалася новым абсталяваннем, на якое было выдаткавана каля паўмільярда рублёў. Значныя змяненні адбыліся на барысаўскім філіяле «Вітка». І на гэтым варта спыніцца асобна.

Яшчэ зусім нядаўна, каля двух гадоў таму, гэты цяперашні філіял быў самастойным прадпрыемствам, заснаваным некалі з такой жа важнай мэтай, як і мінскі «Віток». Ды толькі «настойліва» ішлі барысаўчане, а ўрэшце і прыйшлі, да абсалютнага фінансаванага краху. Карацей кажучы, узлілі на «Вітку» сваіх барысаўскіх калег «па цэху» на буксір. Як расказала начальнік планова-эканамічнага аддзела прадпрыемства «Віток» Валяціна Мілько, максімальна за-

дзейнічалі ў Барысаве пустыя вытворчыя плошчы, якія цяжкім грузам ляжалі на сабе. Кожны грузам ляжалі на сабе кожны прадукцыі, размяшчалі на гэтых плошчах новую для барысаўскіх калег вытворчасць — тыя ж электражгуты, частку гэтых плошчаў здалі ў арэнду. Разам з барысаўчанамі перагледзілі і адкрэслівалі асартымент (а займаліся ў Барысаве выключна швейнай справай), значную долю агульных накладных расходаў барысаўскай вытворчасці пераарамкавалі на ўсё прадпрыемства. Пры ўсім гэтым паставілі перад барысаўчанамі жорсткую ўмову: працаваць толькі пад заказ, і надалей выключна самі адказваць за вынікі сваёй работы. Адказваць рублём. І вельмі набыла ажыццёвае прадпрыемства...

На «Вітку» частку сваёй прадукцыі экспартуюць. І ў гэтым плане ў мінулым годзе таксама зробленыя чарговыя крокі наперад. У прыватнасці, як расказаў галоўны

інжынер прадпрыемства Міхаіл Вішнеўскі, спецыялісты «Вітка» падалі летас заяўкі на патэнтаванне аднаго са сваіх вырабаў ва Украіне і ў Расіі (і з Расіі ўжо прышло адпаведнае пацвярджэнне), які расцэнюваецца як вынаходніцтва. Гаворка ідзе пра датчык для вымярэння ўзроўняў рабочай вадкасці, масла ў розных працуючых гідрасістэмах — напрыклад, у гідраўмацыйных рулях. Гэтыя датчыкі на айчынным рынку бяруць МА3, БелА3 і іншыя прадпрыемствы. Яны больш канкурэнтаздольныя ў параўнанні з замежнымі аналагамі (каштуюць 17—18 долараў, а напрыклад, нямецкай — 60—70), узровень іх адмовы ў рабоце (ад узроўню пастаўкі) складае ўсяго 0,16 працэнта. Дарэчы, тут гаворка ідзе ўжо пра якасць, і ў сувязі з гэтым варта таксама ска-

піць у самастойнае жыццё. Іх даводзіцца вучыць прафесійным навыкам па паўтога і больш.

Такім чынам, нядрэнным быў для «Вітка» мінулы год, што, дарэчы, адпаведным чынам адбылася і на заробатнай плошчы людзей, на пэўных сацыяльных дабрачынствах. Як захаваць гэту ўпэўненасць дзейнасці і надалей? Пры гэтым варта нагадаць: а вызначыцца «Віток» такой упэўненасцю пастаянна...

Вось тут і варта вярнуцца да ўжо ахрэсленага вышэй пытання. Наконт цэн. І датычыцца гэта цэн на электражгуты, якія плятуць на «Вітку» для аднаго са сваіх партнёраў, які, дарэчы, знаходзіцца ў непараўнальна вышэйшай «вагавой» катэгорыі. Начальнік планова-эканамічнага аддзела прад-

прыемства Валяціна Мілько паказала план вытворчасці электражгуту, які ідуць для гэтага партнёра, на люты і падкрэсліла, што за апошнія паўтога не ўсё гледзячы складаецца з іх рэнтабельнасцю. Вось і ў плане на люты агульная рэнтабельнасць іх вырабу — мінусава.

Гэта не азначае, што на «Вітку» не могуць належным чынам наладзіць вытворчасць, арганізаваць прыбытковую працу — раней жа усё было і наладжана, і арганізавана. Больш за тое, на прадпрыемстве апошнім часам вельмі істотна аўтаматызавалі сваю вытворчасць электражгуту, на якой пераважала ручная праца. Вышэй ужо называліся лічы ўкладанні за мінулы год, якія пайшлі на тэхнічнае аснашчэнне і перааснашчэнне прадпрыемства — па сутнасці, больш частка гэтых укладанняў была накіравана на набыццё спецыяльнага абсталявання, прызначанага менавіта для аўтаматызацыі вытворчасці электражгуту. Словам, адзначаная сітуацыя, вядома, ад тых жа цэнавых зрухаў на матэрыялы і камплектуючыя, якія выкарыстоўвае «Віток».

2. Падводзічы вынікі работы «Вітка» за мінулы год, нельга яшчэ раз не прыгадаць яго адну з вельмі важных мэтай, якая датычыцца працаўладкавання людзей з парушэннямі моўна-слыхавага апарату. Тут за мінулы год прынялі на працу больш за 50 такіх чалавек (а ўсё прынята каля астра), пры гэтым каля 60 чалавек атрымалі грунтоўную прафесійную падрыхтоўку. А як асабліва падкрэслівае Валяціна Мілько, працэс гэты — прафесійнай падрыхтоўкі такіх людзей — вельмі няпросты. Асабліва гэта датычыцца тых, хто толькі што ўступіў

3. Аднак што ў такім выпадку зрабілі б іншыя вытворцы? Вядома, павысілі б цэну і на сваю прадукцыю. Чаму гэтага не могуць зрабіць на «Вітку»? Ды таму, што працэс фарміравання цэны — двухбаковы, у якім удзельнічаюць вытворца і спажывец. Як зразумела ўжо, апошні не згодны на новую цэну. Якое яшчэ тут можа быць выйсце? Адмовіцца ад выпуску нявыгаднай прадукцыі...

«Ды што вы — адмовіцца, — гораха пярэчыць Валяціна Мілько. — А як жа быць з тымі людзьмі, якія ў нас працуюць на электражгуту? Не забывайце: у гэтых жа людзей выбар зусім невялікі. Для нас жа ў першую чаргу важна менавіта працаўладкаванне нашых людзей». А яшчэ яна прыгадавае, як у свой час сам жа гэты партнёр гэта добра дапамог «Вітку» з тым жа працаўладкаваннем, раз'яўшчы на іх заказы на ўказаныя электражгуты. Гэта прыйшлося якраз на той час, калі на «Вітку» не маглі належным чынам здайсці ўсіх сваіх людзей...

Няйначай перад адзначаным партнёрам «Вітка», у сувязі з той жа эканамічнай сітуацыяй, стаіць задача не дапусціць значнага павышэння (а можа, і ўвогуле пазбегнуць гэтага павышэння) цэн на сваю прадукцыю, не страціць яе канкурэнтаздольнасці. І на «Вітку», дарэчы, добра разумеюць гэты клопат свайго партнёра. Але ж, безумоўна, любое партнёрства павінна быць узаемавыгадным, толькі ў такім выпадку адпаведныя эканамічныя ўзаемаадносінны паміж суб'ектамі і можна назваць партнёрскімі.

Аднак што цпер на «Вітку»? Тут сёлета ў сувязі з усімі цэнавымі зрухамі дзатэлева перагледзі ўсю сваю расходную частку, па пэўных артыкулах моцна скарацілі. А яшчэ, як значнае, начальнік яго планова-эканамічнага аддзела, справа можа дайсці і да перагледу пакета шыцельных ільгот, якія тут прадастаўляюць сваім работнікам, «хоць і вельмі гэтага не хацелася б». А яшчэ на «Вітку» робяць усё магчымае, каб належным чынам выканаць усё свае партнёрскія абавязальнасці па заключаных дагаворах, накіонт чаго можна ўжо меркаваць на вельмі добрых выніках першага месяца.

Іван БАРАНОЎСКІ.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

4. Яшчэ зусім нядаўна, каля двух гадоў таму, гэты цяперашні філіял быў самастойным прадпрыемствам, заснаваным некалі з такой жа важнай мэтай, як і мінскі «Віток». Ды толькі «настойліва» ішлі барысаўчане, а ўрэшце і прыйшлі, да абсалютнага фінансаванага краху. Карацей кажучы, узлілі на «Вітку» сваіх барысаўскіх калег «па цэху» на буксір. Як расказала начальнік планова-эканамічнага аддзела прадпрыемства «Віток» Валяціна Мілько, максімальна за-

Спажывец Рамантуеш абутак? Паклапаціся пра гарантыю...

Нядаўна я здавала ў рамонт зімовыя боты: рабіла прафілактыку, набойкі і ўмацоўвала абкас. Літаральна праз тры дні абкас зноў пачаў хістацца. Звярнулася ў майстарню з прэтэнзіяй, але майстар заявіў мне, што першы раз мяне бачыць. Сапраўды, ніякага дакумента, які б пацвярджаў, што ў гэтай майстарні мне аказвалі паслугу, у мяне не засталася. Адзінае, што выдаюць у абутковых майстарнях — гэта металічны жэтон, па якому можна забраць свой заказ. Але ж павінна быць і нейкая гарантыя на рамонтныя работы? Ці я памыляюся?

Людміла ШАПАВАЛЕНКА, г. Мінск

Як патлумачылі нашаму карэспандэнту ва ўпраўленні бытавога абслугоўвання Мінгарвыканкама, на ўсе віды рамонтных работ існуюць гарантыйныя тэрміны. Інфармацыя аб гарантыйных тэрмінах ёсць у кожнай абутковай майстарні і яна павінна размяшчацца навідавоку так, каб кожны кліент мог пры жаданні з ёй азнаёміцца. Адначасова з выданчай заказу кліенту павінна выдавацца на рукі квітанцыя з указаннем віду рамонтных работ і гарантыйнага тэрміну. Прычым адпаведная квітанцыя павінна выдавацца нават без напаміну з боку кліента. У тым выпадку, калі майстар адмаўляецца выдаць вам квітанцыю з гарантыяй (хоць, як правіла, да кліента, які ведае свае правы, ставяцца вельмі паважліва), можна скарыстаць Кнігу заўваг і праналоў і занатаваць там сваю прэтэнзію.

Паритетбанк
«Уважаемые акционеры ОАО «Паритетбанк»!
28 марта 2007 году в 10.00 по адресу: г. Минск, пр-т Правды, 11, в Международном образовательном центре проводится годовое общее собрание акционеров банка. Повестка дня:
1. О процедурных вопросах проведения годового общего собрания акционеров.
2. Об отчете о работе Правления ОАО «Паритетбанк» в 2006 году и задачах на 2007 год.
3. Об отчете о работе ревизионной комиссии ОАО «Паритетбанк».
4. Об отчете наблюдательного совета ОАО «Паритетбанк» о работе за 2006 год.
5. Об утверждении годового баланса, отчета о прибылях и убытках и порядка распределения прибыли за 2006 год.
6. Об избрании наблюдательного совета ОАО «Паритетбанк».
7. Об избрании ревизионной комиссии «Паритетбанк».

Регистрация участников осуществляется с 9.00. Участники при себе имеют:
■ паспорт (физическим лицам);
■ служебное удостоверение руководителя (юридическим лицам);
■ другим представителям акционеров — надлежащим образом оформленную доверенность.

Информацию (документы), бюллетени для голосования и другие материалы к собранию участники могут получить одновременно с прохождением регистрации.
Телефон для справок: 288 49 43.

ГАЛОЎНЫ ЖАБІНКАЎСКІ ТУРЫСТ

(Заканчэнне. Пачатак на 5-й стар.)

Тое ж датычыцца і спадарожнікавага тэлебачання, без якога яны, у прынцыпе, маглі абыйсціся (часу няма і на адзін канал). І камп'ютар — навошта, скажыце, без малага пенсіянеру камп'ютар у хаце? А Федотавіч прадумвае, як забяспечыць надзейны выхад у Інтэрнэт. Бо сярэд сучасных турыстаў, асабліва «зялёных», могуць сустрацца людзі дзелавыя, якім доступ у сусветную сетку можа аказацца важным.

Тое датычыцца і лазні. Была ў Генадзь Федотавіча лазня — невялікая. Цяпер ён робіць амаль што комплекс: з пакойчыка адпачынку (у якім будзе дэкаратыўнае акно з падсветкай — па парадзе нямецкага спецыяліста па «зялёнаму» турызму), з рознымі відамі пары... Дачка неж папракнула: што ты, маўляў, бацька, стараеся, грошы ўкладаеш, ніхто гэтым пасля цябе займацца не будзе. Але Турыцын, напэўна, адносіцца да людзей зціла, але надзейны упарты. Ён уключыў відэакасету, глядзіць на сваіх унучак, дзяцця, зяця і смяецца: «Усё, што я раблю, ім дастаецца, хай не ў якасці справы, а для адпачынку. Ці гэта дрэнна?»

КРАЙ

Усё вышэйпералічанае — дадатак да сядзібы «Рачная». Не за парай і не за чароўным дзяляткам да акна (а гэта сапраўды так) варта ехаць у Здытава. Турыцын хоча бачыць і сябе турыстаў, якім цікавы гэты край, народ, звычкі, гісторыя. Турыцын можа прапанаваць прафесійнае кіраванне і арганізацыю паходу на байдарках, веласіпеды і пешшу. Ён з дзецьмі (па чарзе з усіх 12 школ раёна) тры гады ўжо ходзіць ад свайго дома ўверх па Мухаўцу — «з рэкаў у варагі», і ўніз — «з варагаў у

каміты Крупчыцкі бой паміж паўстанцамі і расійскімі палкамі генерала Аляксандра Суворова. У Здытаўскай царкве адпывалі бацьку Тадэвуша Касцюкі — Людвіка.

У Жабінкаўскім, самым маленькім у Беларусі, раёне — 11 помнікаў архітэктуры, шмат мясцін, звязаных з вайнамі гісторыяй, археалагічнымі знаходкамі і з імёнамі неардыннарных асобаў. У самой Жабінцы — цукровы завод, экскурсіі па якім надзейна падабаюцца прыродныя куткі: алея з пісіотгадовых дубоў ля Здытаўскай царквы, закладзеныя ў сярэдзіне XIX стагоддзя парк Ацяцячына ў пасёлку Ленінскі, Касцюкаўскі парк у Малых Сявяхінах...

За 6 кіламетраў ад дома Генадзь Турыцын знаходзіцца Залуззеўскі дом народнай творчасці з этнаграфічным музеем «Васкоўская хата». Тут сабраны ўсё, з чаго вякамі складалася жыццё мясцовага селяніна: ад посуду да крошчавы, ад сярпа да самаробнай каўбасіцы... Ёсць куток, прысвечаны народнай медыцыне. У музеі экспануюцца жаночыя каласы XVII стагоддзя: жывеньскія, купальскія, тройцкія, калядныя. Залуззеўскі музей «жывы» — тут можна паўчыцца плесці з лазы, ткаць, вязаць, вышываць, гуляць у народныя гульні. Ды і само Залуззе — вёска незвычайная, адна з нямногіх, якая ў жыцым бытаванні захавала абрад ваджэння карча (на трэці дзень Тройцы) і «вхідчыны» (уваходзіны).

Ёсць яшчэ на Жабінкаўшчыне, у вёсцы Хмелева, Спаса-Праабражэнскі мужычынскі манастыр, вядомы тым, што ў храме пры ім адбываюцца «адчыткі», альбо «выгнанне чарцей» з дапамогай асаблівых малітваў.

К Турыцыну можна прыехаць і для таго, каб проста... наварыць

варэння: сёлета ён не ведаў, куды яблыкі ды грушы падзець. А гаспадыня яго валодае рэзліптам вельмі смачных агуркоў у гарчыцы. І не толькі...

Яшчэ задоўга да стварэння на Беларусі грамадскага аб'яднання «Агра-і экатурызм», Генадзь Турыцын пабудоваў ля свайго дома турыстычны прытулак — у выглядзе горнай хаціны. Каб было дзе спыніцца, адпачыць, перачкаць непагадзь падчас шматгадзёчнага паходу з дзецьмі. Ён назваў прытулак «Манарага» — ёсць такая гара на ўпаддзінах і Паўночным Урале, пераключаецца я «мядзведжая лапа». Неяк ён прывёз у свой двор турыстычнае начальства, паказаў, усім спадабалася, але тут жа Турыцын было заўважана, што ні пад які закон яго «Манарага» не трапіць. А значыць, яе будучыня не акрэслена. Вось чаму Турыцын так урадаваўся, калі пачуў спачатку пра Вяскоўскі турызм, а пазней пра Указ № 372 ад 2 чэрвеня 2006 года «Аб мерах па развіццю агразкаўтурызму ў Рэспубліцы Беларусь», які рабіў законным і названне і «Манарагі», і паліўніччай хаткі «Над Сосвай-ракой», і 2-месячна «Дамка з дзячынства» з чаротавым дахам, палацікам, пекчай і гарышчам. Ён ужо выкапаў яму для фундамента, каб пабудоваць дом-карабель, стылізаваны «па лубе» якога можа было б ладыцкім застоллі, які адначасова служыць бы і гаражом для «Яла». Ён збіраецца абсталяваць пад «Манарага» пачору «гаспадыні Меднай гары» — нездарма ж называў за сваё турыстычнае жыццё калекцыю самацвэтаў, горнага крышталю, мінералаў, тэрба яе і людзям паказаць. Турыцын — вопытны «зялёны» турыст, арганізатар і пастаяшчы турыстычных паслуг — не сумняваюцца, што сёння для развіцця вясковага турызму ў Беларусі створаны спрыяльныя ўмовы, і што гэты від адпачынку мае будучыню. А хто сумняваецца, прыяджайце да яго, ён сумненні развевае хутка. І, дарэчы, нядорага. Пакуль.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.
Жабінкаўскі раён.

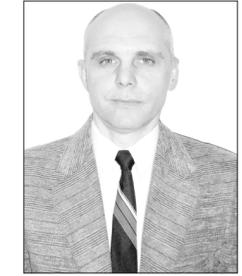
ВЯРНУЦА НА БЕЛАРУСЬ

Апошнім часам беларускія ўлады ўсё больш увагі звяртаюць на беларускую дыяспору. Так, для пераадолення праблем дэпапуляцыі ў краіне плануецца стварыць умовы для вяртання на радзіму этнічных беларусаў. «Мы будзем вітаць вяртанне суайчыннікаў на родную зямлю», — заявіў з гэтай нагоды намеснік прэм'ер-міністра Аляксандр Косінец.

Не выключана, што пэўныя палажэнні па стварэнню механізма вяртання беларусаў з-за мяжы будуць адлюстраваны ў пракце Закона «Аб суайчынніках, якія пражываюць за мяжой», які плануецца накіраваць на разгляд парламента ў 2008 годзе. У гэтым жа дакуменце, верагодна, будуць пазначаны і механізмы дзяржаўнай падтрымкі грамадскіх аб'яднанняў беларусаў за мяжой.

Якія патрэбы маюць сёння беларусы за мяжой і беларускія грамадскія арганізацыі замежжа? Чым могуць зацікавіць этнічных беларусаў вяртацца на радзіму? На пытанні карэспандэнта «Звязды» адказваюць старшыня грамадскага рады Беларускага культурнага цэнтру «Крок» у горадзе Вісагінаса (Літва) Сяргей ШАБАДАЛАЎ і каардынатар практычна таварыства «Радзіма», якое займаецца супрацоўніцтвам з беларусамі за мяжой, Галіна НАВІЦКАЯ.

Сяргей ШАБАДАЛАЎ: «Як кажа прымаўка, у чужым краі толькі вецер жраціцца...»

— Колькі этнічных беларусаў жыве зараз у Вісагінасе і ва ўсёй Літве?

— У Вісагінасе налічваецца 2654 чалавекі, якія сябе ідэнтыфікуюць як беларусы па нацыянальнасці. Гэта выхадцы з Беларусі і мясцовыя жыхары, якія лічаць сябе па паходжанню беларусамі. Беларусы з'яўляюцца трэцім па колькасці нацыянальнасцю горада і складалі больш за 10 працэнтаў жыхароў. А ва ўсёй Літве беларусы складаюць два працэнты ад агульнай колькасці насельніцтва.

— Ці шмат беларусаў Вісагінаса мае беларускае грамадзянства?

— 210 чалавек.
— **Наколькі арганізаваны беларусы Вісагінаса ў сэнсе дзейнасці Беларускай арганізацыі, правядзення сумесных мерапрыемстваў?**

— У горадзе вельмі актыўна працуюць Беларускі культурны цэнтр «Крок». Актыўнымі ўдзельнікамі беларускага жыцця з'яўляюцца 50—60 беларусаў. І яшчэ 200 чалавек ад часу прымаюць удзел у мерапрыемствах, збіраюцца ў цэнтры «Крок».

— Ці адчуваюць беларусы Вісагінаса падтрымку з боку ўладаў Беларусі, з боку Беларускага пасольства ў Вільнюсе?

— Мы добра адчуваем падтрымку. Напярэдні каталіцкі Каледж у пасольстве быў арганізаваны прыёмам, на якім прысутнічалі кіраўнікі беларускіх згуртаванняў Літвы. Былы пасол Уладзімір Гардзін неаднаразова наведаў Вісагінаса. І новы пасол Уладзімір Дражын за кароткі тэрмін знаходжання на гэтай пасадзе паспеў ужо ў нас бываць. Беларускі консул праводзіць консульскія прыёмы для грамадзян Беларусі і Літвы, якія жывуць у горадзе.

— Калі ў Вісагінасе існавалі беларускія класы, вучні бісплатна атрымлівалі падручнікі ад Міністэрства адукацыі Беларусі. Пасольства падарыла класам два камп'ютары і мэбля.

Летась ад апарату Упаўнаважанага па справах рэлігіі і нацыянальнасці наш ансамбль беларускай песні «Світанак» атрымаў у падарунак мужчынскія беларускія строі. Дзякуючы пасольству ансамбль атрымаў і мініяцю гадзі некалькі запрашэнняў на значныя фестывалі і святы, якія праходзілі ў Беларусі.

— Якія патрэбы маюць сёння беларусы Вісагінаса і Літвы? Якая падтрымка неабходна дыяспары з боку ўладаў Беларусі?

— Вісагінаса знаходзіцца на памежжы з Беларуссю і ў горадзе жыве шмат выхадцаў з бліжэйшых беларускіх раёнаў: Браслаўскага, Пастаўскага, Шаркаўчынскага, Глыбоцкага. Калі пачыналася будаўніцтва Ігналінскай атамнай станцыі, з тых раёнаў сюды прыхаляла шмат беларусаў, якія ўладкаваліся на працу і зараз працягваюць жыць і працаваць у Вісагінасе. І гэтыя беларусы сутыкаюцца з вялікай праблемай трапіць да сваіх родных у Беларусь. Бо калі раней візы выдаваліся на два гады, то сёння выдаюцца ў беларускім консульстве на паўгода. Да таго ж на мытні аформленне займае шмат часу. На святы на мяжы бываюць вельмі доўгі чэргі.

Што датычыцца інфармацыі з Беларусі, то зараз мы маем магчымасць глядзець беларускае тэлебачанне. Таксама праз цэнтр «Крок» мы атрымліваем газету «Голас Радзімы». Зараз падпісаліся на часопіс «Алеся». Дзіў і той, хто бывае ў Беларусі, прывозіць адтуль газеты, часопісы.

— **Беларускія ўлады гавораць сёння пра неабходнасць прыцягнення часткі дыяспары з-за мяжы на радзіму. Гэта, на думку ўладаў, можа дапамагчы ў вырашэнні дэмаграфічнай праблемы. Як вы ставіцеся да ідэі прыцягнення часткі дыяспары?**

— Ідэя гэта цудоўная. Бо як кажа беларуская прымаўка, у чужым краі толькі вецер жраціцца. Як бы мы тут ні асіміляваліся ў літоўскае грамадства, усё роўна адчуваем, што мы не на радзіме. Гэта і іншая мова, і крыху іншая культура. Таму, на мой погляд, было б вельмі добра, калі б існавала праграма па вяртэнню беларусаў на радзіму.

Аднак свет сёння стаў вельмі прагматычным. І моладзь мяркуе: радзіма знаходзіцца там, дзе лёс. На мой погляд, гэта памылковая ідэя. Аднак такія высказванні ёсць.

— **Нядаўна Расія пачала ажыццяўляць праграму па прыцягненню часткі жыхароў Расіі, якія сёння знаходзяцца ў краінах СНД. Для таго, каб зацікавіць людзей вяртацца, расійскія ўлады прапаноўваюць ім жыллё, працу... Ці маглі б пайсці Беларусы па такому ж шляху?**

— Калі з'явіцца дзяржаўная праграма, і будуць зроблены крокі па ажыццяўленню гэтай праграмы, будзе вельмі добра.

— **А якая перспектыва больш прывабна для жыхароў Вісагінаса: знайсці работу ў краінах Еўрасаюза ці на постваевай працы?**

— За апошнія дзесяцігоддзі шмат беларусаў Вісагінаса выехаў на сваю этнічную радзіму. І шмат беларусаў паехалі на Захад шукаць лепшую долю... Вісагінаса з'яўляецца горадам-спадарожнікам Ігналінскай АЭС, якая хутка будзе значыцца па патрабаванню Еўрасаюза. І жыхары горада ўжо рыхтуюцца да гэтага. Бо акрамя станцыі і інфраструктуры да станцыі, ёсць толькі некалькі невялікіх аб'ектаў, дзе можна працаваць.

— **Галіна НАВІЦКАЯ: «Дыяспары не хапае беларускіх кніг, падручнікаў...»**

— Ідэя вельмі добрая. І працэс вяртання пачаўся. Адна з прычын, чаму беларусы замежжа хочуць вярнуцца на сваю гістарычную радзіму, — стабільнасць у эканоміцы Беларусі. Па-другое, частка выхадцаў з Беларусі, якія ідэнтыфікуюць сябе як беларусы, хочуць вярнуцца дзеля аб'яднання сем'яў і гэты працэс спыніць немагчыма.

— У «Радзіму» паступаюць пытанні аб тым, як можна пераехаць, спецыялістаў якіх спецыяльнасцяў не хапае, як можна атрымаць жыллё, прапаноўваюць работу па спецыяльнасці. Ці маглі б Беларусы пайсці такім шляхам?

— Пасольства, мне здаецца, з'яўляюцца першай інстанцыяй, куды павінны звяртацца жадуючыя пераехаць у нашу краіну. І я ведаю, што беларускія пасольствы даюць інфармацыю пра магчымасць знайсці жыллё і работу ў Беларусі. Так, у «Радзіму» прыходзіла маладая дзяўчына з Кыргызстана, якая атрымлівала такія звесткі ў нашым пасольстве. Гэтай сям'і далі спіс наяўных вакансій на спецыяльнасці ў Мінскім раёне, інфармацыю аб магчымасці атрымання жылля і месца для дзіцяці ў дзіцячым садку.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.
Фота аўтара і з архіва Сяргея Шабাদалава.

— **Колькі беларусаў жыве сёння за межамі Беларусі?**

— Усяго за межамі Беларусі жыве прыкладна 3,5 мільянаў беларусаў. Зараз у Расіі жыве прыкладна 1,2 мільяна, ва Украіне — 400 тыс., у Казахстане — каля 180 тыс., у ЗША і Канадзе — прыкладна 700 тыс.

Беларуская дыяспара — з'ява неаднародная. Яна супярэчліва па сваіх палітычных, філасофскіх, моўных і канфесійных падаходах. Але кожны замежны суайчыннік павольна любіць сваю гістарычную радзіму.

— **Ці імкнуцца беларусы за мяжой падтрымліваць кантакты паміж сабой, удзельнічаць у дзейнасці нацыянальных арганізацый, альбо яны не імкнуцца гэтага рабіць, жадваючы як мага хутчэй інтэгравацца ў іншае грамадства?**

— Апынуўшыся за межамі сваёй краіны па розных прычынах, чалавек з цягам часу пачынае адчуваць шчыльнае паўчужыцтва настальгі па мясцінах, адкуль ён паходзіць, дзе жывуць яго родныя. Бо, як ні кажуць, любоў да родных мясцін прыходзіць да нас з малаком маці і за-

стаецца на ўсё жыццё. Таму мне здаецца вельмі натуральным тое, што нашы землякі ствараюць суполкі ў месцах свайго прахывання, адзначаюць святы, арганізуюць школы, класы, гурткі па вывучэнню роднай мовы.

Арганізацыі беларусаў існуюць у краінах Балты, краінах далёкага замежжа, ва ўсіх краінах СНД. Колькасць такіх арганізацый павялічваецца.

— **Якія патрэбы мае сёння беларуская дыяспара?**

— Стварылася арганізацыя — адразу ж узнікла пытанне атрымання і абсталявання памяшкання, дзе маглі б збірацца разам беларусы.

Кожная беларуская арганізацыя мае свой калектыў мастацкай самадзейнасці. Натуральна, гэтыя калектывы маюць патрэбу ў беларускіх сцэнічных касцюмах, у рэпертуары, музычных інструментах. «Радзіма» шмат робіць для гэтага. Раз і год на працягу больш чым дваццаці гадоў мы праводзім курсы для кіраўнікоў і ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці беларускіх арганізацый замежжа. Гэтыя курсы карыстаюцца вельмінай папулярнасцю.

Дыяспары не хапае беларускіх кніг, падручнікаў. «Радзіма» імкнецца дапамагчы і гэтым. Паколькі мы з'яўляемся грамадскай арганізацыяй і не маем уласных сродкаў на набыванне кніг, то праводзім акцыі па іх збору сярод моладзі навучальных устаноў.

Вялікая патрэба беларусаў у інфармацыі, навінах з Беларусі. Я ведаю, што за мяжой многія беларусы звяртаюцца ў беларускія пасольствы з просьбай атрымаць інфармацыю.

— **Якія асноўныя моманты, на ваш погляд, павінны быць адлюстраваны ў пракце Закона «Аб суайчынніках, якія пражываюць за мяжой»?**

— Павінна быць дакладна вызначана, каго лічыць замежным суайчыннікам. Бо сёння па-за межамі Беларусі жывуць выхадцы з Беларусі, жывуць беларусы па нацыянальнасці і г. д. Павінны быць замацаваны моманты па атрыманню беларускага грамадзянства, двойнога грамадзянства.

— **Нядаўна былі адменены квоты для беларусаў з-за мяжы пры паступленні ў ВНУ Беларусі. Ці даводзілася вам чужы рэакцыю на гэта з боку прадстаўнікоў дыяспары?**

— Калі гэтыя квоты існавалі, то ў беларускія ВНУ, здаючы іспыты на станаючыя аднак, паступала вельмі шмат дзяцей нашых суайчыннікаў з Малдова, Казахстан, Кыргызстан, Расія, краіны Балты. Гэта было зручна, бо адукацыя ў нашым краіне мае высокі ўзровень. Права на паступленне ў ВНУ Беларусі засталася і зараз, толькі дзеці нашых замежных суайчыннікаў павінны ўдзельнічаць у агульным конкурсе або вучыцца за свае грошы.

А рэакцыя на адмену квоты адначасна — гэта дрэнна. Аднак я разумю, што дзяржава рыхтуе спецыялістаў, траціць свае грошы, а пасля вучобы людзі ад'язджаюць за мяжы і не прыносяць карысці для нашай краіны. У гэтым сэнсе адмена льготата, напэўна, з'яўляецца апраўданай.

— **Як вы ацэньваеце ідэю паправаць прыцягненню частку беларусаў з-за мяжы на радзіму? Чым можна зацікавіць дыяспору?**

— Ідэя вельмі добрая. І працэс вяртання пачаўся. Адна з прычын, чаму беларусы замежжа хочуць вярнуцца на сваю гістарычную радзіму, — стабільнасць у эканоміцы Беларусі. Па-другое, частка выхадцаў з Беларусі, якія ідэнтыфікуюць сябе як беларусы, хочуць вярнуцца дзеля аб'яднання сем'яў і гэты працэс спыніць немагчыма.

— У «Радзіму» паступаюць пытанні аб тым, як можна пераехаць, спецыялістаў якіх спецыяльнасцяў не хапае, як можна атрымаць жыллё, прапаноўваюць работу па спецыяльнасці. Ці маглі б Беларусы пайсці такім шляхам?

— Пасольства, мне здаецца, з'яўляюцца першай інстанцыяй, куды павінны звяртацца жадуючыя пераехаць у нашу краіну. І я ведаю, што беларускія пасольствы даюць інфармацыю пра магчымасць знайсці жыллё і работу ў Беларусі. Так, у «Радзіму» прыходзіла маладая дзяўчына з Кыргызстана, якая атрымлівала такія звесткі ў нашым пасольстве. Гэтай сям'і далі спіс наяўных вакансій на спецыяльнасці ў Мінскім раёне, інфармацыю аб магчымасці атрымання жылля і месца для дзіцяці ў дзіцячым садку.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.
Фота аўтара і з архіва Сяргея Шабадалава.

— **Колькі беларусаў жыве сёння за межамі Беларусі?**

— Усяго за межамі Беларусі жыве прыкладна 3,5 мільянаў беларусаў. Зараз у Расіі жыве прыкладна 1,2 мільяна, ва Украіне — 400 тыс., у Казахстане — каля 180 тыс., у ЗША і Канадзе — прыкладна 700 тыс.

Беларуская дыяспара — з'ява неаднародная. Яна супярэчліва па сваіх палітычных, філасофскіх, моўных і канфесійных падаходах. Але кожны замежны суайчыннік павольна любіць сваю гістарычную радзіму.

— **Ці імкнуцца беларусы за мяжой падтрымліваць кантакты паміж сабой, удзельнічаць у дзейнасці нацыянальных арганізацый, альбо яны не імкнуцца гэтага рабіць, жадваючы як мага хутчэй інтэгравацца ў іншае грамадства?**

— Апынуўшыся за межамі сваёй краіны па розных прычынах, чалавек з цягам часу пачынае адчуваць шчыльнае паўчужыцтва настальгі па мясцінах, адкуль ён паходзіць, дзе жывуць яго родныя. Бо, як ні кажуць, любоў да родных мясцін прыходзіць да нас з малаком маці і за-

стаецца на ўсё жыццё. Таму мне здаецца вельмі натуральным тое, што нашы землякі ствараюць суполкі ў месцах свайго прахывання, адзначаюць святы, арганізуюць школы, класы, гурткі па вывучэнню роднай мовы.

Арганізацыі беларусаў існуюць у краінах Балты, краінах далёкага замежжа, ва ўсіх краінах СНД. Колькасць такіх арганізацый павялічваецца.

— **Якія патрэбы мае сёння беларуская дыяспара?**

— Стварылася арганізацыя — адразу ж узнікла пытанне атрымання і абсталявання памяшкання, дзе маглі б збірацца разам беларусы.

Кожная беларуская арганізацыя мае свой калектыў мастацкай самадзейнасці. Натуральна, гэтыя калектывы маюць патрэбу ў беларускіх сцэнічных касцюмах, у рэпертуары, музычных інструментах. «Радзіма» шмат робіць для гэтага. Раз і год на працягу больш чым дваццаці гадоў мы праводзім курсы для кіраўнікоў і ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці беларускіх арганізацый замежжа. Гэтыя курсы карыстаюцца вельмінай папулярнасцю.

Дыяспары не хапае беларускіх кніг, падручнікаў. «Радзіма» імкнецца дапамагчы і гэтым. Паколькі мы з'яўляемся грамадскай арганізацыяй і не маем уласных сродкаў на набыванне кніг, то праводзім акцыі па іх збору сярод моладзі навучальных устаноў.

Вялікая патрэба беларусаў у інфармацыі, навінах з Беларусі. Я ведаю, што за мяжой многія беларусы звяртаюцца ў беларускія пасольствы з просьбай атрымаць інфармацыю.

— **Якія асноўныя моманты, на ваш погляд, павінны быць адлюстраваны ў пракце Закона «Аб суайчынніках, якія пражываюць за мяжой»?**

— Павінна быць дакладна вызначана, каго лічыць замежным суайчыннікам. Бо сёння па-за межамі Беларусі жывуць выхадцы з Беларусі, жывуць беларусы па нацыянальнасці і г. д. Павінны быць замацаваны моманты па атрыманню беларускага грамадзянства, двойнога грамадзянства.

— **Нядаўна былі адменены квоты для беларусаў з-за мяжы пры паступленні ў ВНУ Беларусі. Ці даводзілася вам чужы рэакцыю на гэта з боку прадстаўнікоў дыяспары?**

— Калі гэтыя квоты існавалі, то ў беларускія ВНУ, здаючы іспыты на станаючыя аднак, паступала вельмі шмат дзяцей нашых суайчыннікаў з Малдова, Казахстан, Кыргызстан, Расія, краіны Балты. Гэта было зручна, бо адукацыя ў нашым краіне мае высокі ўзровень. Права на паступленне ў ВНУ Беларусі засталася і зараз, толькі дзеці нашых замежных суайчыннікаў павінны ўдзельнічаць у агульным конкурсе або вучыцца за свае грошы.

А рэакцыя на адмену квоты адначасна — гэта дрэнна. Аднак я разумю, што дзяржава рыхтуе спецыялістаў, траціць свае грошы, а пасля вучобы людзі ад'язджаюць за мяжы і не прыносяць карысці для нашай краіны. У гэтым сэнсе адмена льготата, напэўна, з'яўляецца апраўданай.

— **Як вы ацэньваеце ідэю паправаць прыцягненню частку беларусаў з-за мяжы на радзіму? Чым можна зацікавіць дыяспору?**

— Ідэя вельмі добрая. І працэс вяртання пачаўся. Адна з прычын, чаму беларусы замежжа хочуць вярнуцца на сваю гістарычную радзіму, — стабільнасць у эканоміцы Беларусі. Па-другое, частка выхадцаў з Беларусі, якія ідэнтыфікуюць сябе як беларусы, хочуць вярнуцца дзеля аб'яднання сем'яў і гэты працэс спыніць немагчыма.

— У «Радзіму» паступаюць пытанні аб тым, як можна пераехаць, спецыялістаў якіх спецыяльнасцяў не хапае, як можна атрымаць жыллё, прапаноўваюць работу па спецыяльнасці. Ці маглі б Беларусы пайсці такім шляхам?

— Пасольства, мне здаецца, з'яўляюцца першай інстанцыяй, куды павінны звяртацца жадуючыя пераехаць у нашу краіну. І я ведаю, што беларускія пасольствы даюць інфармацыю пра магчымасць знайсці жыллё і работу ў Беларусі. Так, у «Радзіму» прыходзіла маладая дзяўчына з Кыргызстана, якая атрымлівала такія звесткі ў нашым пасольстве. Гэтай сям'і далі спіс наяўных вакансій на спецыяльнасці ў Мінскім раёне, інфармацыю аб магчымасці атрымання жылля і месца для дзіцяці ў дзіцячым садку.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.
Фота аўтара і з архіва Сяргея Шабадалава.

— **Колькі беларусаў жыве сёння за межамі Беларусі?**

— Усяго за межамі Беларусі жыве прыкладна 3,5 мільянаў беларусаў. Зараз у Расіі жыве прыкладна 1,2 мільяна, ва Украіне — 400 тыс., у Казахстане — каля 180 тыс., у ЗША і Канадзе — прыкладна 700 тыс.

Беларуская дыяспара — з'ява неаднародная. Яна супярэчліва па сваіх палітычных, філасофскіх, моўных і канфесійных падаходах. Але кожны замежны суайчыннік павольна любіць сваю гістарычную радзіму.

— **Ці імкнуцца беларусы за мяжой падтрымліваць кантакты паміж сабой, удзельнічаць у дзейнасці нацыянальных арганізацый, альбо яны не імкнуцца гэтага рабіць, жадваючы як мага хутчэй інтэгравацца ў іншае грамадства?**

— Апынуўшыся за межамі сваёй краіны па розных прычынах, чалавек з цягам часу пачынае адчуваць шчыльнае паўчужыцтва настальгі па мясцінах, адкуль ён паходзіць, дзе жывуць яго родныя. Бо, як ні кажуць, любоў да родных мясцін прыходзіць да нас з малаком маці і за-

стаецца на ўсё жыццё. Таму мне здаецца вельмі натуральным тое, што нашы землякі ствараюць суполкі ў месцах свайго прахывання, адзначаюць святы, арганізуюць школы, класы, гурткі па вывучэнню роднай мовы.

Арганізацыі беларусаў існуюць у краінах Балты, краінах далёкага замежжа, ва ўсіх краінах СНД. Колькасць такіх арганізацый павялічваецца.

— **Якія патрэбы мае сёння беларуская дыяспара?**

— Стварылася арганізацыя — адразу ж узнікла пытанне атрымання і абсталявання памяшкання, дзе маглі б збірацца разам беларусы.

Кожная беларуская арганізацыя мае свой калектыў мастацкай самадзейнасці. Натуральна, гэтыя калектывы маюць патрэбу ў беларускіх сцэнічных касцюмах, у рэпертуары, музычных інструментах. «Радзіма» шмат робіць для гэтага. Раз і год на працягу больш чым дваццаці гадоў мы праводзім курсы для кіраўнікоў і ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці беларускіх арганізацый замежжа. Гэтыя курсы карыстаюцца вельмінай папулярнасцю.

Дыяспары не хапае беларускіх кніг, падручнікаў. «Радзіма» імкнецца дапамагчы і гэтым. Паколькі мы з'яўляемся грамадскай арганізацыяй і не маем уласных сродкаў на набыванне кніг, то праводзім акцыі па іх збору сярод моладзі навучальных устаноў.

Вялікая патрэба беларусаў у інфармацыі, навінах з Беларусі. Я ведаю, што за мяжой многія беларусы звяртаюцца ў беларускія пасольствы з просьбай атрымаць інфармацыю.

— **Якія асноўныя моманты, на ваш погляд, павінны быць адлюстраваны ў пракце Закона «Аб суайчынніках, якія пражываюць за мяжой»?**

— Павінна быць дакладна вызначана, каго лічыць замежным суайчыннікам. Бо сёння па-за межамі Беларусі жывуць выхадцы з Беларусі, жывуць беларусы па нацыянальнасці і г. д. Павінны быць замацаваны моманты па атрыманню беларускага грамадзянства, двойнога грамадзянства.

— **Нядаўна былі адменены квоты для беларусаў з-за мяжы пры паступленні ў ВНУ Беларусі. Ці даводзілася вам чужы рэакцыю на гэта з боку прадстаўнікоў дыяспары?**

— Калі гэтыя квоты існавалі, то ў беларускія ВНУ, здаючы іспыты на станаючыя аднак, паступала вельмі шмат дзяцей нашых суайчыннікаў з Малдова, Казахстан, Кыргызстан, Расія, краіны Балты. Гэта было зручна, бо адукацыя ў нашым краіне мае высокі ўзровень. Права на паступленне ў ВНУ Беларусі засталася і зараз, толькі дзеці нашых замежных суайчыннікаў павінны ўдзельнічаць у агульным конкурсе або вучыцца за свае грошы.

А рэакцыя на адмену квоты адначасна — гэта дрэнна. Аднак я разумю, што дзяржава рыхтуе спецыялістаў, траціць свае грошы, а пасля вучобы людзі ад'язджаюць за мяжы і не прыносяць карысці для нашай краіны. У гэтым сэнсе адмена льготата, напэўна, з'яўляецца апраўданай.

— **Як вы ацэньваеце ідэю паправаць прыцягненню частку беларусаў з-за мяжы на радзіму? Чым можна зацікавіць дыяспору?**

— Ідэя вельмі добрая. І працэс вяртання пачаўся. Адна з прычын, чаму беларусы замежжа хочуць вярнуцца на сваю гістарычную радзіму, — стабільнасць у эканоміцы Беларусі. Па-другое, частка выхадцаў з Беларусі, якія ідэнтыфікуюць сябе як беларусы, хочуць вярнуцца дзеля аб'яднання сем'яў і гэты працэс спыніць немагчыма.

— У «Радзіму» паступаюць пытанні аб тым, як можна пераехаць, спецыялістаў якіх спецыяльнасцяў не хапае, як можна атрымаць жыллё, прапаноўваюць работу па спецыяльнасці. Ці маглі б Беларусы пайсці такім шляхам?

— Пасольства

Асоба

Міхаіл ФІНБЕРГ:

«КАР'ЕРА УСЯЎ І ПРАЦЫ»

У жыцці заўсёды ёсць месца марам. Нават калі чалавек многа чаго дасягнуў, шмат зрабіў, стаў вядомым. Здаецца, можна расслабіцца і жыць спакойна, збіраючы вяршыі свайго поспеху. Але гэта непрыемна для народнага артыста Беларусі, прафесара Міхаіла Фінберга, які лічыць, што любы поспех прыходзіць толькі ў працы і падмацоўваецца ёю ж. Ён, выдатны музыкант, стаў яшчэ і актыўным грамадскім дзеячам. Сёння Міхаілу Якаўлевічу спаўняецца 60 гадоў і яго энергія і працавітасць можна толькі пазайздросціць. Так, напэўна, бывае, калі чалавек дакладна вызначыў свой шлях, сваё месца ў жыцці. Ці зрабіў усё для таго, каб ажыццявіць сваю мару. Аб марых — былых і сённяшніх — наша размова з Фінбергам.

— Аб чым вы марылі ў дзяцістве?

— Я хацеў стаць музыкантам. Гэта тады было складана. У музычнае вучылішча ў тым гады паступала ў сярэднім 32—35 чалавек на месца. У школу таксама было складана паступіць — музычных інструментаў жа ні ў кога не было. Я паступіў вучыцца на скрыпку, як зараз вымятаю, 60 рублёў у месяц сям'я выдаткоўвала, пільна аплата за навучанне. Вельмі ўсё было дорага. Мы не разумелі, чаго гэта было варты для бацькоў, былі маленькія, а вучыцца хацелася...

Так атрымалася, што на скрыпцы я вправучыўся толькі 4 гады. Выкладчык заўважыў, што я пачаў падбіраць на слых, а тады гэта выклікала чамусьці вялікае расчараванне. Але зараз я ведаю, што самае галоўнае для музыканта — слых. Тое, з чаго пачынаецца наша пражэсія.

Потым атрымалася так: я літаральна бегаву да ваеннага аркестра, які быў у горадзе Мазыры, каб паслухаць, як яны выдатна іграюць. Тады і музыка мне здавалася самай прыгожай. І калі ўзнікла магчымасць, я сам стаў выхаванцам ваеннага аркестра...

— Тады і пачалі спраўджацца мары?

— Усе мары мы спраўджаем самі. Мне давялося пайграць у самадзейных духавых аркестрах, у эстрадных ансамблях у горадзе Мазыры. Я паступаў у музычнае вучылішча — за два гады з 500 прабаваў, мяне не прымалі. Хоць мне і не давалі нічога сыграць. Я заходзіў на сам сядзела камісія, мне давалі аловак, я павінен быў адступіць рытм. Я адступіў — мне сталі вільмі двойку, я ад'язджаў назад. На гэтым усё заканчвалася.

Ваенны аркестр адрыў мяне рэальны шлях у музыку. Я паехаў у ваенны аркестр яшчэ і таму, што

перапрацаваў. З многімі праграмамі я быў за мяжой. Мне пашчасціла нават працаваць тры месяцы ў Токію з японскім аркестрам. Я працаваў у Белградзе, у Чэскаславакіі. Праехаў шмат краін.

Канешне, аркестр у цырку больш акампане. Я ж схіляўся да канцэртнага аркестра. З гэтым проста пашчасціла: ў 87-м годзе я быў запрошаны ў выскія інстанцыі і мне прапанавалі стаць дырыжорам новага аркестра. Я арганізаваў калектыв, які сёння называецца Нацыянальны канцэртны аркестр Рэспублікі Беларусь. У той жа дзень, калі мне спаўняецца 60 гадоў, яму будзе роўна 20.

Дваццаць гадоў жыцця я аддаў гэтай калектыву, ні не шкадую, таму што са мной працуюць выдатны музыканты, цудоўныя сябры, людзі, якія разумеюць мяне і тую справу, якую мы робім.

— Справы часта дыктуюць жыццё. Ці вымусіла яго вас кар'ера свабодных пладцаў?

— Мы рухамся па намечаным шляху. Я зараз кажу пра сябе і пра аркестр, ад якога сабе не аддзяляю. Працагваем прапагандаваць нацыянальны напругам у музыцы, які ўзліз з першых дзён працы.

Многія мяне тады не разумелі, гаварылі: ён гэта робіць для нечага ці для чагосьці. Бачыце, за дваццаць гадоў я не здрадзіў сабе.

За дваццаць гадоў мы зрабілі 26 праграм на вершы беларускіх паэтаў: Максіма Багдановіча, Адама Міцкевіча, Аркадзя Куляшова, Уладзіміра Караткевіча, праграмы ў гонар Янкі Купалы і Якуба Коласа рытмуем ужо другі раз. Зрабілі Анталогію беларускай паэзіі і беларускай сучаснай пэіі. Няма такога беларускага кампазітара, аўтарскай канцэрт яго не сыграў бы наш аркестр. Прычым для многіх гэта было ўпершыню. Многія творы ўпершыню прагучалі ў нашым выкананні.

Мы аднавілі музыку такіх цудоўных кампазітараў, як народны артыст СССР Мікалай Чуканявіч — 47 гадоў яго музыка не выконвалася ў Беларусі. Ігралі творы класікаў Анастара Багатырова, Яўгена Глебава, Мікаіла Аладава. Зараз працуем над канцэртм Дзмітрыя Смольскага — яму спаўняецца 70 гадоў. Магу ўспомніць імёны Уладзіміра Алоўнікава, Юрыя Семянякі, Ігара Лучанка, Уладзіміра Будніка, Эдуарда За-

Фота Аляксандра Кірэвіча

рыцкага, Леаніда Захлеўнага, Уладзіміра Мулявіна, многіх іншых кампазітараў, якім я рабіў аўтарскі канцэрт. Гэтая праца шмат чаго варта. Я арганізаваў у Беларусі 64 фестывалі, быў і мастацкім кіраўніком і прымаў непасрэдна ўдзел.

— Калі ёсць сіла, якая падтрымлівае, то па логіцы рэчаў, павінна быць і супраціўная...

— Не магу сказаць, што ні на каго не круціўся. На многіх круціўся, мне нялёгка ўсё даставалася. На ўсім шляху былі тыя, хто стараўся паставіць падножкі. Яны і зараз, магчыма, любіць мой поспех разглядаць па-іншаму. За гэты час начальнікаў, якія перашкадзілі мяне, змянілася вельмі шмат. А я працягваю працаваць. Кожны такі дзень аднімаў у мяне 5—6 гадоў жыцця. Даходзіла да самых вялікіх глупстваў, калі аднойчы на «Славянскім базары» адліз з міністраў Беларускай называць маё прозвішча. Някай усё застаецца ў мінулым. Але зло застаецца злом, а дабро застаецца добром. Я ўдзячны тым, хто мне дапамагаў на майм шляху — дырыжоры Барысу Райскаму, Юрыю Бельзязькаму, цудоўнаму кампазітару і піяністу, Яўгену Грышману, аранжыроўшчыку, флейтысту і кампазітару. На жаль, гэтых людзей ужо няма з намі, але я іх буду заўсёды памятаць.

— Можна сказаць, што вашы музычныя мары ажыццявіліся?

— У цэлым, канешне, так. Я ўдзячны сам сабе за тое, што заўсёды рэальна падыходзіў да працы. Сёння можна ўбачыць такое: дырыжор і ў джазе імкнецца нешта сказаць, і ў сімфанічнай музыцы, і ў песні, і камернай сачыненні дырыжоры. Гэта не магчыма. Чалавек падманвае сябе — няхай, але ён падманвае публіку. Я ніколі не імкнуся паказаць сябе такім геніем. Для камернай музыкі ў нашым аркестры ёсць іншы дырыжор. Я абраў сваё: джаз, поп—музыка, песню. Служыў ім усё сваё жыццё, хоць я маю поўную акадэмічную адукацыю. Я не здрадзіў беларускай нацыянальнай музыцы. Зараз пераходзіць у два разы больш. Вы ж ведаеце, што 33 зоркі заклілі пад акампанемент нашага аркестра на «Плошчы зорак» у Маскве. Адну з гэтых зорак нават у мой гонар. Я

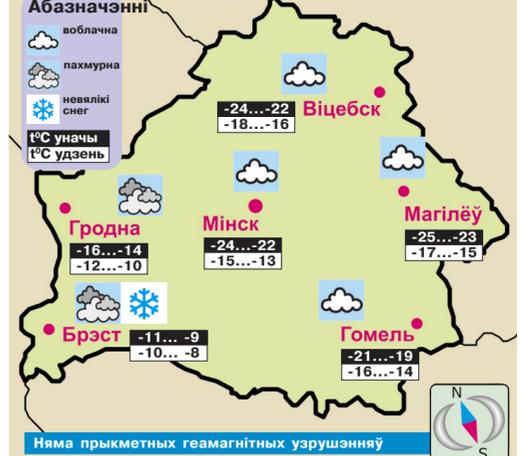
Сёння

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.18	17.30	10.12
Віцебск —	7.10	17.17	10.07
Магілёў —	7.08	17.20	10.12
Гомель —	7.01	17.20	10.19
Гродна —	7.32	17.46	10.14
Брэст —	7.30	17.49	10.19

Месяц
Першая квадра 24 лютага.
Месяц у сузор'і Цяльца.

Імяніны
Пр. Аляксандра, Андрэя, Захара, Стяпана, Фёдора; К. ПАПЯЛЦЕ, Ірэны, Элеаноры, Яўгені, Барталамея, Фелікса, Цэзара.

Надвор'е на зяўтра

...у суседзьяў

ВАРШАВА	-7 — -5 °C	МАСКВА	-22 — -20 °C
ВІЛЬНЮС	-14 — -12 °C	РЫГА	-13 — -11 °C
КІЕЎ	-12 — -10 °C	С-ПЕЦЬЯРБУРГ	-13 — -11 °C

21 лютага

Сёння — Міжнародны дзень роднай мовы, які адзначаецца штогод з 1999 года па ініцыятыўе 30-й Генеральнай канферэнцыі ЮНЕСКА з мэтай захавання і развіцця знікаючых моў малых нацый і народнасцяў.

1762 год — у Гродне заснавана балетная вучылішча, якое дзейнічала да 1785 года.

1947 год — з'явілася першая фотакамера «Пала-роід». Метал «імгненнай фатаграфіі» стаў апошняй інвацыяй у гісторыі фота: з моманту, калі інжынер Эдвін Ландз атрымаў фатадзіякі, якія не патрабуюць апрацоўкі пасля экспанавання, нічога новага ў тэхніцы фатаграфавання вынайздзена не было.

«У жыцці — як у дарозе: самы кароткі шлях звычайна самы брудны; ды і самы доўгі нямногім чысцейшы».

Фрэнсіс Бэкан (1561—1626), англійскі філосаф.

УСМІХНЁМСЯ!

— Чух, жонка, а чаго гэта да нас Ігарок пачаў цягацца?
— Не Ігарок, а Ігар Сцяпанавіч, і не пачаў цягацца, а зайшоў павіншаваць нас з Днём святога Валянціна.

— Чаму ў цябе ўсе чаравікі ў губной памадзе?
— Па бабах хадзіў!

У свеце жывёл

І зноў «пастараліся» бабры

Не так даўно наша газета расказвала, як у адным з сельсаветаў Брэскага раёна бабры ўчынілі паводку сярод зімы. Тады руплівыя жывёлы перагаралі паваленымі дрэвамі рэчку, і вада пайшла ў двары вяскоўцаў.

Цяпер бабры вызначыліся ў Столінскім раёне — прырлі норы ў дамбах, якія агароджваюць ачышчальныя збудаванні за чатыры кіламетры ад райцэнтра. У выніку падкопу адбылася аварыя — частка сцёкавых водаў трапіла ў абводны канал. Аварыя за гадзіну з невялікім ліквідавала Столінскае ЖКГ. На месца прырву дамбы паклалі 500 мяхоў з пяском. Маштаб экалагічных наступстваў надзвычайнай сітуацыі выяўляюць спецыялісты Пінскага міжраённага цэнтра па гідраметэаралогіі і маніторынгу навакольнага асяроддзя. Першыя пробы паказалі, што сцёкавыя воды не трапілі ў водазбор. Але яны трапілі ў балота за абводным каналам. Які ўплыў гэта аказала на агульны экалагічны малонак, скажа кампетэнтная камісія.

Яна СВЕТАВА.

Аўтапярэгноз

Адмоўчыцца АД РЫЗЫКОУНЫХ МАНЕЎРАЎ

На гэтым тыдні аварыйнасць і катастрофічныя сітуацыі найбольш верагодныя ў цёмны час сутак, асабліва пры моцных ападах. Кліматычныя ўмовы панараняшчым будучы ускладняць жыццё ўдзельнікам дарожнага руху. Вадацільям рэкамендуецца ўср'ёз папалаціцца пра тое, каб аўтамабіль не спаспаваўся ўдалечыні ад цывільзацыі. Нельга забываць пра прамані беспяспекі.

21 лютага варта адкліпаць далёкую паездку на іншы час. Усім удзельнікам дарожнага руху неабходна кіравацца прынцыпам: спыняйся павольна. Імчаць на злом галавы асабліва небяспечна ў сярэдзіне дня і ўвечары.

22 лютага найбольш небяспечныя дарожныя сітуацыі могуць узнікнуць у зонах руху грамадскага транспарту і трапятных аўтамабіляў. У перыяд з 12 да 18 гадзін вельмі вялікая верагоднасць нязначнага выпадку з удзелам дзяцей. Вадацільям настойліва рэкамендуецца адмовіцца ад

хуткай язды паблізу школ і іншых дзіцячых устаноў, а таксама непадалёк ад паліклінік і бальніц.

23 лютага для ўсіх удзельнікаў дарожнага руху гарантыі беспяспекі будзе падпарадкаваннем сваіх дзеянняў абмежаваннем, якія створыць на дарозе надвор'е. У другой палове дня неабходна строга выконваць правілы абгану і пераждання, а лепш увогуле адмовіцца ад рызыкоўных манеўраў.

24 лютага беспяспека на дарозе будзе найперш залежаць ад самаадчування вадацільцаў і тэхнічнага стану транспартных сродкаў. Дронны настрой і нервовае могуць праўляцца напачатку дня і напрыканцы сутак.

25 лютага месцам павышанай небяспекі для пешаходаў будучы незарукаемым перакрыжаванні дарог. Вадацільям трэба быць асабліва пільнымі пры з'яўленні на праезнай частцы пешаходаў.

Аўтажарт
Сакрэт асярочнага кіравання транспартным сродкам: «Уважце, што вы забыліся дома правы...»

аўтарамі. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носзяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 37.095. Індэкс 63850. Зак. № 1020. Нумар падпісны ў 19.30.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

НАБЛЮДАТЕЛЬНЫЙ СОВЕТ ОАО «МЭФЭ» СООБЩАЕТ, что 27 марта 2007 г. в 16.00 часов в актовом зале завода по адресу: г. Минск, ул. Старовиленская, 100 состоится очередное собрание акционеров ОАО «Минский экспериментально-фурнитурный завод».

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Итоги финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2006 год.
2. Об утверждении баланса, отчета о прибылях и убытках, отчета ревизионной комиссии.
3. Задачи ОАО «МЭФЭ» на 2007 год.
4. О начислении дивидендов на акции за 2006 год и план распределения прибыли на 2007 год.
5. Об утверждении новой редакции Устава Общества и кандидатуры для его подписания.
6. Об увеличении государственной доли Общества в уставном фонде Общества на сумму финансовых средств, выделенных из инновационного фонда концерном «Белгэпром» в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь № 528 от 25.08.2006 г. «О некоторых мерах по стабилизации финансового положения отдельных организаций».
7. Выборы членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
8. О вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ»

06.03.2007 г. проводит аукционные торги по продаже части (53/100 доли) двухэтажного кирпичного здания с двумя входами общей площадью 185,6 кв.м, расположенного в центральной части г.Копыля по ул. Партизанская, д.5. Площадь земельного участка 0,0736 га. Начальная цена — 137 500 000 бел. руб. с НДС. Объект продается с условием запрета использования данного здания в области оказания ритуальных услуг. Контактный телефон (8-017) 224-61-34. Наш сайт в Интернете: www.rlt.by.

Міністэрства на падатках і зборах Рэспублікі Беларусь нагадае аб тым, што падатковыя дэкларацыі (разлік) аб скупым даходзе за 2006 год прадстаўляецца не пазней за 1 сакавіка 2007 года.

РУП «Белспецконтракт» реалізуе:

Автомобильную технику: ГАЗ, ЗИЛ, КРАЗ, «УРАЛ», КАМАЗ, МАЗ, УАЗ, ремкомплекты и запчасти к ним, прицепы и полуприцепы, дорожно-строительную технику, краны башенные, электрокраны, спецтехнику: топливозаправщики, автоцистерны, маслозаправщики, авиационно-подвижные электроагрегаты, унифицированные компрессорные станции, кузовы-фургонны, кунги, прицепы-цистерны, погрузчики и самопогрузчики, ремонтные мастерские и станки, электростанции и электроагрегаты, медицинскую технику и имущество, технику и имущество ветеринарного управления, технику и имущество производственного управления, технику и имущество СА вещевого управления, технику и имущество химического управления, приборы, лодки резиновые, палатки, парашюты и купола, связанные и радиочастотные кабели, бочки, канистры, перекачивающие станции, ЖД-цистерны и многое другое - всего более 1000 наименований.

Полный перечень реализуемой техники/имущества публикуется в газетах "Звязда", "Вечерний Минск".

Прайс-лист (полный перечень) можно посмотреть по адресу: www.belspeckontract.com

Справки по телефонам в отделе реализации: (017) 224-20-01, 278-06-97.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛІГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, А. МЯСНІКОЎ, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЎЛКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЖЫЦКАЯ, А. СПАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШУЧЭНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмалыцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287-19-19; аддзелаў: пісьмаў — 287-18-64, падпіскі і распаўсюджвання — 287-18-51, корэспандэнцыя — 287-18-68, сакратарыята — 292-05-82.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.